

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
"HASAN PRISHTINA"
FAKULTETI EDUKIMIT FIZIK DHE I SPORTIT

PUNIMI I DIPLOMËS MASTER

DALLIMET NË DISA KARAKTERISTIKA
ANTROPOMETRIKE DHE MOTORIKE NDËRMJET TË
RINJËVE TË MOSHES 13-14 VJEÇ

MENTORI:

Prof.Dr. Naser Rashiti

KANDIDATET:

Arta Berisha

Fatbardha Berisha

Prishtinë, 2019

PËRMBAJTJA

1. HYRJE	3
2. HULUMTIMET E DERITASHME.....	8
3. QËLLIMI PUNIMIT	13
4. HIPOTEZAT THEMELORE	14
5. METODOLOGJIA E PUNËS	15
5.1 MOSTRA E TË TESTUARVE	15
5.2 MOSTRA E NDRYSHOREVE.....	16
5.2.1. Ndryshoret antropometrike	16
5.2.2 Ndryshoret motorike bazike.....	16
5.2.3 Ndryshoret motorike specifike.....	16
5.3 TEKNIKAT E MATJES.....	17
5.3.1 Teknika e matjeve të karakteristikave antropometrike	17
5.3.2 Teknika e matjeve të aftësive motorike bazike	23
5.3.3 Teknika e matjeve të ndryshoreve specifike motorike.....	28
5.4 METODAT PËR PËRPUNIMIN E REZULTATEVE.....	30
6. INTERPRETIMI I REZULTATEVE DHE DISKUSUTIMI.....	31
6.1. ANALIZA DESKRIPTIVE E NDREYSHOREVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE BAZIKE DHE MOTORIKE SPECIFIKE TE FëmIJËT E MOSHËS 13 VJEÇ	31
6.2. ANALIZA DESKRIPTIVE E NDREYSHOREVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE BAZIKE DHE MOTORIKE SPECIFIKE TE FëmIJËT E MOSHËS 13 VJEÇ	45
6.3 REZULTATET E NDËRLIDHJEVE.....	59
6.4 DALLIMET NË REZULTATET E VARIABLAVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE DHE MOTORIKE-SPECIFIKE	61
6.5 VËRTETIMI I HIPOTEZAVE.....	62
7. PËRFUNDIMI	63
8. LITERATURA	65

1.HYRJE

Hulumtimi është zbatuar me qëllim të përcaktimit të dallimit të disa karakteristikave antropometrike, motorike dhe specifiko-motorike në mes nxënësve të moshës 13-14 vjeçare të gjinise mashkullore. Në mostër janë përfshirë 100 nxënës të përfshirë në seksionin e atletikës në kuadër të shkollës përpos orëve të rregullta të edukatës fizike nuk janë marr me ndonjë aktivitet sportiv. Gjithsejtë në hulumtim janë përfshirë 100 nxënës që janë testuar gjatë periudhës kohore shkollore shtator të vitit 2019.

Atletika është një ndër sportet më të vjetra në botë, sport i cili daton si një sport që në mijëvjeçarin e dytë para erës sonë. Atletët ishin pjesë e privilegjuar e popullsisë që gëzonin respektin e të tjerëve dhe ishin pjesë e hierarkisë më të lartë të qytetërimit antik. Sot atletika numëron një numër të madh disiplinash, në antikë atletika ishte e kushtëzuar më vrapime të ndryshme dhe hedhje disku. Gjatë kohës së antikës dhe sidomos erës romake dhe helene shumë sporte që sot paraqiten si sporte në vete (mundja, noti etj) i atribuoheshin sportit të atletikës. Në këtë sport hyjnë disiplinat të bazuara në lëvizjet natyrore siç ishte vrapimi, kërcimi, gjuajtjet dhe hedhjet të cilat mund të ekzekutohen në gara nga një atlet, nga më shumë atletë apo ekipe atletësh.

Janë një varg arsyesish që më nxitën që të merrem me procesin e edukimit fizik-atletikor. Procesi i të mësuarit të disiplinave atletikore nis herët (rreth moshës 7-8 vjeç), kur fëmija arrin një nivel të caktuar të treguesve lëvizorë dhe koordinative, që ndihmojnë atë në përshkrimin e veprimeve lëvizore të ndryshme. Bazat metodike dhe organizative të tij hidhen në shkollë gjatë aktivizimit sistematik në orën e edukimit fizik, me temë atletikore. Ajo zhvillohen më tej me veprimtari të ndryshme lëvizore, veçanërisht në kuadrin e lojërave zbavitëse, në përbërje të cilave zhvillohen natyrshëm ushtrimet e ecjes, vrapimit, kërcimit dhe të hedhjes së sendeve të ndryshme.

Fakti se proceset e rritjes dhe zhvillimit të fëmijëve paraqesin procese mjaftë komplekse dinamike, të cilat vazhdimisht i nënshtrohen kombinimit të faktorëve të brendshëm dhe atyre të jashtëm, shtron nevojën e vërtetimit të ndikimeve të tretmanëve të caktuar lëvizore në rritje dhe zhvillim sa më harmonik. Moshë e përzgjedhur në hulumtim i takon fazës së pubertetit, ku më shumë se 90% e fëmijëve të kësaj moshe përjetojnë ndryshime strukturale dhe funksional si

rezultat i veprimit të hormoneve të caktuara seksuale, të cilat afektojnë edhe zhvillimin e përgjithshëm trupor dhe intelektual, dhe në masë të madhe ndikojnë edhe në manifestim të aftësive lëvizore. Vërtetimi i ndryshimeve në mes të grupmoshave 12, 13 dhe 14 vjeçare do të paraqes një tregues të dinamikës së lëvizjes progresive, në kuptimin e ngritjes së aftësive lëvizore.

Vrapimi është një mjet bazë për përgatitjen fizike dhe zhvillimin e organizmit. Ai ndihmon për të përballuar ngarkesa stërvitore të larta. Vrapimi është mjet më universal për përgatitjen e gjithanshme të atletit, por ai zë një vend tepër të rëndësishëm edhe në stërvitjen e llojeve të tjera të sportit. Gjatë vrapimit, organizmit i paraqiten shumë kërkesa ndaj punës së sistemit muskolor, veprimtarisë vazo kardiake dhe të frymëmarrjes. Ai përbën një mjet të rëndësishëm për ruajtjen dhe forcimin e shëndetit.

Testet e shpejtësisë, të cilat masin aftësinë e organizmit për ekzekutim të lëvizjeve me shpejtësi maksimale e që në rastin tonë janë testuar me anë të vrapimeve 40 dhe 60 metra, paraqesin një tregues mjaftë të fuqishëm të nivelit të funksionimit të strukturave bartës të sistemit lokomotorë. Me anë të këtij punimi, do të bëhet përpjekje të identifikohet madhësia dhe roli i ndikimit që kanë dimensionet e koordinimit në manifestimin e rezultatit të vrapimeve në shtigje të shkurta të cilat do të testohen me anë të testeve vrapim 60 metra dhe vrapim 80 metra nga

Koordinimi është aftësitë bazike motorike e cila për nga specifikat dallon në mënyrë të konsiderueshme në krahasim me aftësi të tjera motorike. Besohet se koordinimi është aftësi motorike më e hulumtuara deri më tani. Përkundër këtij fakti, me anë të treguesve të saj të tërthortë, faktorët e saj mund të tregojnë nivelin e zhvillimit të këtij dimensionit. Faktorët më të rëndësishëm të koordinimit janë: mosha, faktorët kognitive, përvoja e mëparshme lëvizore, gjendja emocionale, përqendrimi i vëmendjes dhe motivimi.

Hapësira antropologjike është hapësirë shumë dimensionale, interaktive dhe se për këtë arsye do të përcaktohem që veçanërisht ti përshkruajmë ato modele teorike të nën hapësirës relevante të cilat kanë ndikim të rëndësishëm në arritjen e sukseseve në sportin apo disiplinat e atletikës. Karakteristikat morfologjike (dimensionet) duhet ti kuptojmë si esencën biologjike dhe fiziologjike e cila gjeneron manifestimin e karakteristikave antropometrike sikur që janë: lartësia e trupit, pesha, perimetri i trupit dhe ekstremiteteve, gjatësitë dhe gjerësitë e kockave, trashësia e

indit dhjamor e tjera. Me këto karakteristika definohet rrita dhe zhvillimi i fëmijëve dhe i rinisë, si dhe ndërtimi trupor i tyre (konstitucioni) edhe atë ashtu që me këto vërtetohet struktura e karakteristikave morfologjike (Bala, 2007).Ndërtimi trupor (konstitucioni, somatotipi) është karakteristika më e dukshme e njeriut. Tek të rriturit kjo ka lidhje me sjelljet gjatë jetës, profesionin, sëmundjen, aktivitetin sportiv dhe suksesin. Njohurit dhe studimi i ndërtimit trupor gjatë rritës dhe zhvillimit mundëson që ta kuptojmë më mirë variacionin e konstitucionit të njeriut.

Përcaktimi dhe definimi i konstitucionit trupor i fëmijëve dhe i të rriturve është i vështirë të ekzekutohet, sepse ata ende nuk kanë karakteristika stabile referente, sidomos gjinia femërore. Disa metoda kërkojnë karakteristika stabile dhe fikse (psh. somotipet e Sheldonit). Zhvillimi dhe rrita e ndryshme e karakteristikave morfologjike dhe indeve (sidomos e indit dhjamor nën lëkuror) shpejt ndryshon proporcionet trupore, çka në mënyrë të rëndësishme ndikon në besueshmërinë e definimit të konstitucionit trupor të fëmijët dhe të rriturit.

Ligjshmëritë e rritjes së fëmijëve dhe të rinisë mund të thjeshtësohen dhe të sumohen në tri veçori*:

- a) intensiteti i rritjes i disa organeve nuk është i njëjtë;
- b) rritja nuk është lineare, por tregon periudha të intensitetit më të shpejt ose më të ngadaltë;
- c) organet gjatë rritjes nuk rrisin vetëm masën e tyre por ndryshojnë edhe strukturën e tyre.

Gjatë rritjes së rinisë është i dukshëm ndryshimi kontinuel i lartësisë së trupit e cila zgjatë kryesisht deri në moshën 20 vjeçare, edhe pse formimi dhe rritja përfundimtare e kockave përfundon pas moshës 23 vjeçare. Mekanizmi fiziologjik i rritjes dhe formimit të kockave praktikisht është i njëjtë për të gjithë skeletin. Përpos indit kockor edhe indet e buta (muskujt) rriten dhe zhvillohen njëkohësisht.

Me dimensione motorike nënkuptojmë ato aftësi të njeriut të cilat marrin pjesë në kryerjen e detyrave motorike dhe kushtëzojnë lëvizje të suksesshme në të gjitha sportet (pra, edhe në sportin e atletikës), pa marr parasysh se a janë fituar aftësitë me anë të trajningut apo jo. Në nivelin e tashëm të njohjes së shkencës në këtë hapësi vërehet se dimensionet motorike në shumë hulumtime lajmërohen në mënyra të caktuara me detyra të ndryshme. Me aplikimin e

---

*Sipas Radovan Medveditme bashkëpunëtor, 1987.

analizës faktoriale zbulohen gjithë e më shumë faktor të cilët vërtetojnë ekzistimin e shumë faktorëve motorik siç janë: të forcës, shpejtësisë, koordinacionit, fleksibilitetit, dhe tjerë e dhe tjerë e që ka sjellur deri te pyetja se sa dimensione motorike objektivisht ekzistojnë dhe çfarë është raporti ndërmjet tyre. Në bazë të hulumtimeve të cilat kanë pasur karakter taksonom në strukturën e hapësirës motorike (faktor të rendit të parë) janë definuar faktor të tipit akcional (forca ,shpejtësia, fleksibiliteti, drejtpeshimi, kordinacioni dhe preciziteti) dhe faktor të tipit topologjik (forca e matur me dinamometër, forca eksplozive, forca repetitive e duarve dhe e kraharorit, forca repetitive e këmbëve, forca repetitive e trupit, forca statike e duarve dhe e kraharorit, forca statike e këmbëve, forca statike e trupit, të vërejturit preciz, gjuajtja precize, drejtpeshimi me sy të mbyllur, drejtpeshimi me sy të hapur, fleksibiliteti, shpejtësia e lëvizjeve të thjeshta, shpejtësia e frekvencionit, shpejtësia e të mësuarit të detyrave të reja motorike, koordinimi në ritëm, agjiliteti, riorganizimi stereotip i lëvizjeve, shpejtësia e ekzekutimit të detyrave komplekse motorike, koordinimi i tërë trupit, koordinimi i duarve, koordinimi i këmbëve).

Shumica e aftësive psikomotorike fitohen dhe zhvillohen kryesisht në periudhën e fëmirisë. Në këtë periudhë të zhvillimit ndërtohet dhe zhvillohet struktura e hapësirës motorike ndërsa pas periudhës së pubertetit (15 – 18 vjeçare) fillonë të stabilizohet (Metikos, 1974, Kurelic me bashk., 1975, Bala, Kis dhe Popovic, 1996).

Në këtë fazë të zhvillimit me sukses i përvetësojnë elementet e teknikës sportive duke i ekzekutuar me një intensitet më të lartë, dhe se në këtë periudhë është e nevojshme një proces stërvitor më i avancuar (Duraskovic, 2002).

Sporti kulmor sot bënë pjesë në grupin e sporteve anaerobe dhe aerobe. Aktiviteti i atletit bazohet në aftësitë e përgjithshme motorike, të cilat i mundësojnë arritjen e njohurive në elementet specifike, situaciono tekniko-taktike, relevante për arritjen e suksesit në sportin e atletikës (Bojic me bashk., 2007).

Orientimi dhe përcaktimi i rinisë për sportin e atletikës është i kushtëzuar me dëshirën e vet të riut për këtë sport ose me anë të seleksionimit nga ana e ekspertit të lojës së hendbollit duke i marr parasysh karakteristikat morfologjike për këtë sport, aftësitë psikomotorike dhe kognitive si dhe shpejtësinë e të mësuarit dhe përsosjes së elementeve tekniko-taktike, (Fulgozi,

1994). Selektionimi, përpos zgjedhjes që duhet bërë, nënkupton edhe orientimin dhe përsosjen e atletëve talent dhe sportistëve potencial kulmor (Paranosic dhe Savic, 1977). Ky është një proces i gjatë dhe i ndërlikuar i cili kërkon punë ekipore dhe qëndrim multi disiplinor.

Atletika sipas karakteristikave të tyre i përket lëvizjeve ciklike monostrukturale ciklike apo aciklike, dhe numërohet në kategorinë e sporteve atraktive. Suksesi në të gjitha sportet, pra edhe në atletikë, varet nga shumë faktorë ndërmjet veti të lidhura ndërmjet veti siç janë: aftësitë motorike, aftësitë kognitive, veçoritë konative, strukturës motivuese, karakteristikave fiziologjike-funksionale, dinamika e rrethit mikrosocial, elementeve tekniko-taktike, si dhe struktura morfologjike e atletit. Të gjitha këto gërshetohen në strukturë të përbashkët përgjegjëse për rezultatin sa më të mirë në sportin e atletikës.

Në këtë kontekst është i mundur përcaktimi i rolit të dimensioneve morfologjike dhe aftësive situaciono-motorike si subsistem i sportit (si sistem), dhe si komponentë programore e procesit transformues (Demir, 1998). Udhëheqja me këto procese është e mundur nëse në to në mënyrë konstante funksionon lidhja ndërmjet çdo nënsistemi (Gabrieliçi, 1977).

Karakteristikat e sportit të atletikës janë lëvizjet shumë të shpejta me lëvizje eksplozive dhe të shumëfishta ciklike dhe aciklike të cilat kërkojnë aftësi komplekse të atletit dhe shkallë të lartë të aftësive koordinuese, funksionale dhe kognitive të cilat janë baza e aksioneve të forta të shpejta dhe precize. Situatat e ndërlikuara gjatë garës kërkojnë atlet të përgatitur, të aftë që detyrat tekniko-taktike gjatë garës në mënyrë precize, me intensitet dhe kohë optimale ti realizojë.

2. HULUMTIMET E DERITASHME

Kohëve të fundit është në rritje numri i punimeve nga autorë të ndryshëm në trajnimin e hapësirës së aftësive motorike në popullatën e të rinjve të moshave të ndryshme. Në trevat tona hulumtimet në popullatat e të rinjve, pavarësisht nga tretmani kineziologjik është ende i vogël, e në shumicën e hulumtimeve deri më tani kjo problematikë është trajtuar në mënyrë segmentare. Hulumtimet e kohës së fundit në hapësirën morfologjike flasin për ekzistimin e së paku katër dimensioneve latente: dimensionin i rritjes longitudinale të skeletit, dimensionin i rritjes transversale të skeletit, dimensionin i masës dhe vëllimit të trupit dhe dimensionin i indit dhjamor nënlëkuror të trupit. Hulumtimet në trevën tonë janë orientuar më tepër në fushat e morfologjisë dhe motorikes, ku kanë shqyrtuar strukturën faktoriale, lidhshmëritë dhe ndikimet e këtyre fushave me dukuritë e sporteve të ndryshme. Në shumë hulumtime të deritashme, në mostra të popullatës shkollore, është vërtetuar ekzistimi i dimensioneve antropometrike dhe motorike, por që ato ndryshojnë në varshmëri nga mostrat përkatëse. Në dy dekadat e fundit ekziston një numër relativisht i madh i eksperimenteve me nxënës të grupmoshave të ndryshme, sidomos të atyre prej 10 – 14 vjeç. Megjithatë, në bazë të literaturës që kanë shfrytëzuar, në vijim do të përshkruajmë disa hulumtime të cilat si objekt studimi kanë pasur vërtetimin e karakteristikave morfologjike dhe si dhe relacionet e tyre me aftësitë motorike të nxënësve në mostra përfaqësive të njëjta, me mostrën e këtij hulumtimi

Skender (2002) në një mostër prej 160 të anketuarve 3 dhe klasën e 4 Shkolla fillore është përpjekur për të përcaktuar se çfarë lloj të efekteve mund të arrihet duke përdorur ushtrimet bazike motorike, aftësitë funksionale dhe karakteristikat morfologjike, me përdorimin e ushtrimeve të ndryshme nga atletika, gjimnastika dhe lojërat sportive. Për vlerësimin e aftësive motorike elementare (shpejtësi, koordinimit, fleksibilitet, të përsëritura dhe forca eksplozive) u aplikuan 21 variabla. Autori arrin në përfundimin se ka pasur një ndryshim të rëndësishëm në fushën e aftësive bazike motorike dhe aftësitë funksionale.

Deblonogić (2003) ka hulumtuar nivelin e ndryshimeve kuantitative dhe kualitative në vrapimet në shtigje të shkurta dhe ndikimit të tyre në sporte të ndryshme. Hulumtimi i cili ka pasur karakter longitudinal ku janë aplikuar 12 variabla antropometrike 16 teste motorike dhe vrapimet në 60 dhe 100 metra është kryer në mostrën prej 173 nxënësve të shkollave fillore të

moshës 15 vjeçare. Hulumtimi tregon se procesi stërvitor ndikon dukshëm në përmirësimin e karakteristikave antropometrike dhe aftësive motorike e me këte edhe rritjen e shpëtësisë së vrapimit.

Metikoš et al (2003) përcaktojnë koordinimin psikomotorik si " koordinimin i cili zhvillohet me mësimin dhe shumëllojshmërinë e lëvizjeve të reja dhe me përsëritjen e ushtrimeve të mësuara më parë. Ushtrimet e koordinimit kërkojnë koncept më të lartë dhe në të ndikon një numër i madh i faktorëve. Përveç inteligjencës, stërvitjes sistematike dhe lëvizjeve të përvetësuara më herët në koordinim ndikon edhe niveli i aftësive tjera motorike. Niveli i lartë i shpejtësisë, forca, qëndrueshmëria dhe fleksibiliteti në mënyrë pozitive do të ndikojnë edhe në nivelin e koordinimit. Po ashtu edhe niveli i lartë i koordinimit ka transfero pozitive në aftësitë tjera motorike.

Spanović me bp. (2009) në një mostër të 707 djemve të moshës nga 9 deri në 15 vjet (MA = 11.8 dhe DS = 1.64), të ndarë në gjashtë kategori të ndryshme, është përcjell zhillimi i koordinimit në fazën kritike të koordinimit. Autorët kanë ardh në përfundim se, edhe pse në spektrin gjeneral, testet e masin koordinimin, secili nga këto teste e ka edhe nën dimensionin e vetë. Autorët kanë vërtetuar se lineariteti i cili ekziston në dimensionin e koordinimit para fazës së pubertetit dukshëm prishet gjatë kësaj faze .

Rashiti (2011) në hulumtimin e tij ku janë përfshirë 173 nxënës të dy gjinive të ndarë në grupe të barabarta që pa pasur qëllim përcaktimin e lidhshmërisë ndërmjet aftësive motorike dhe disiplinave të atletikës në distanca të shkurta dhe të mesme si dhe ndikimin e vrapimeve në distanca të ndryshme. autori ka ardhur në përfundim se rezultatet e firmuara tregojnë për ekzistimin e ndikimit mesatar të variablave motorike në vrapimin 1000 metra. Punimet në këtë sub hapsirë kryesisht janë parciais, me numër të vogël mostrash dhe të variablave. Studimi i kësaj problematike ka për qëllim njohjen sa më të mire të faktorëve të ndryshëm të zhvillimit morfologjik, dhe motorik në përcaktimin dhe njohjen sa ma të mire në realizimin e suksesshëm të teknikës së shtytjes së gjyles. Njëkohësisht, ky dhe hulumtimet e tilla duhet të paraqesin nxitje në përpjekjet e mëtutjeshme të studimeve të ardhshme në këtë hapësirë. Duke e zhvilluar punën hulumtuese në një nivel më të lartë dhe hapësirë më të gjer mund të priten gjithmonë njohuri të plota dhe complete. Në këtë rrugë, shpresojmë se, edhe ky punim do të paraqes një nga shkallët e zhvillimit.

Sahiti (2012) sipas autorit qëllimi bazik i hulumtimit del nga lemia dhe problemi i parashtruar i hulumtimit që është i orientuar në zbulimin e faktorëve morfologjik dhe motorik si dhe ndikimin të këtyre së bashku në ekzekutimin e detyrës teknike në atletikë, konkretisht në shtytjen e gjyles të nxënësit të shkollave fillore të lartë të komunës së Gjilanit. Popullata nga e cila është nxjerrë mostra për hulumtim për këtë punim është definuar si popullat e nxënësve të Shkollës Fillore “Selami Hallaqi” nxënës të rregullt të klasave të nënta të gjinisë mashkullore të Komunës së Gjilanit. Në këtë hulumtim janë përfshirë gjithsej 100 nxënës të klasave të nënta të moshës 15 ± 6 vjeçare e që janë testuar gjatë periudhës kohore shkollare mars – prill të vitit 2011. Në këtë punim janë aplikuar dhjetë variabla antropometrike, gjashtë teste motorike dhe një parametër i disiplinës së atletikës- shtytja së gjyles. Përcaktimi i shkallës së ndikimit të variablave predikatore në ato kriterike është aplikuar analiza regresive. Rezultatet e fituara nga përpunimi i tyre tregojnë se edhe pse zhvillimi i disa parametrave antropometrik dhe motorik është nën ndikimin e faktorit gjenetik mund të ndikohet me anë të ushtrimeve që të kenë zhvillim më të mirë. Varësisht nga lojërat sportive, ushtrimet specifike ndikojnë në mënyrë specifike në ndërtimin e jashtëm të trupit të njeriut. Këtë duhet pasur parasysh gjithmonë se çdo disiplinë e atletikes i ka teknikat e veta të ekzekutimit si dhe strukturën specifike të lëvizjes, prandaj edhe ushtrimet për arritjen e rezultateve më të mira dhe kulmore në ato disiplina (konkretisht në shtytjen e gjyles) duhet ti shfrytëzojnë mjetet specifike si dhe metodat më bashkëkohore të procesit stërvitor.

Xhemajli (2012) si qëllim kryesor të hulumtimit e kishte përcaktimin e shkallës së dallimit ndërmjet dy grupeve, respektivisht, ndërmjet grupit të nxënësve dhe atletëve në disa karakteristika antropometrike, motorike dhe specifike motorike. Qëllimi dytësorë i këtij hulumtimi ishte përcaktimi i shkallës së ndikimit të karakteristika antropometrike dhe motorike në realizimin e detyrave motorike specifike (vrapimit në distanca të shkurtra). Hulumtimi ka përfshirë 60 atlet dhe 60 nxënës. Gjithsej në hulumtim janë përfshirë 120 nxënës të moshës 15 vjeçare. Janë aplikuar 10 parametra antropometrik, 6 teste motorike dhe 2 teste specifike-motorike. Për gjitha grupet e sistemit të variablave janë llogaritur parametrat themelorë statistikorë dhe të shpërndarjes për secilën variabël, si dhe masat e asimetrisë dhe të shpërndarjes normale, dhe analiza diskriminative T-testi. Rezultatet e punimit tregojnë se procesi stërvitor në orët shtesë në kuadër të seksionit të atletikës ndikon pozitivisht në zhvillimin dhe transformimin

pozitiv dhe të përgjithshëm të trupit në aspektin e zhvillimit morfologjik, motorik dhe specifike-motorike çka u vërtetuar me ndryshimet e ndodhura te grupi i nxënësve atlet.

Jonida (2014) Hulumtimi i realizuar me grupmoshat e meshkujve 12, 13 dhe 14 vjeçar, në mostrën e tërësishme prej 150 nxënësve, (6 subostrat me nga 25 nxënës) i orientuar kryesisht në zbulimin e lidhmëris e cila ekziston në mes të dimensionit të koordinimit të matur me 6 teste të standardizuar si dhe zbulimit të mundësisë së parashikimit të rezultatit tek vrapimet e distancave 60 dhe 80m nga sistemi i prediktorëve të testeve të koordinimit. Qëllimi i hulumtimit ka qenë i orientuar në vërtetimin e ndikimit të disa aftësive motorike, sidomos të aftësive të koordinimit në realizimin e dy detyrave motorike specifike të atletikes, konkretisht të dy testeve të vrapimit të shpejtësisë, vrapimin 60 m dhe vrapimin 80m. Punimi është përmbledhur në vërtetimin e 3 hipotezave të cilat është arritur të vërtetohen me anë të metodave të korrelacionit, analizës regressive si dhe metodës së analizës univariante të variancës – Anovës. Pas aplikimit të gjitha procedurave është arritur deri tek përfundimet nga të cilat edhe mundë të nxirren këto konkludojmë se shumica e testeve të koordinimit kanë pasur lidhmëri të lartë statistikor me shumicën e testeve motorike . Në shumicën e rasteve ndryshimet kanë qenë në të mirë të djemve dhe vetëm në njërin rast janë paraqitur ndryshime në të mirë të vajzave. Ky ndryshim ka ndodhur në testin e vrapimit 80 metra, ku vajzat kanë realizuar rezultat më të mirë, ndryshim ky i cili ka qenë ndryshim i rëndësishëm statistikorë. vërtetimit të ndikimit të rëndësishëm statistikor i variablave të koordinimit në nivelin e manifestimit të rezultatit final në vrapimin e shpejtësisë është vërtetuar plotësisht pasi që në të gjitha grupmoshat dhe në të dy gjinitë lidhmëria regressive e testeve të koordinimit si sistem prediktorësh është treguar e rëndësishme në parashikimin e rezultateve të vrapimeve të shpejta 60 dhe 80 metra.

Baftiu (2018). Thekson se hulumtimi është zbatuar me qëllim të përcaktimit të dallimit të disa karakteristikave antropometrike, motorike dhe specifiko-motorike në mes të nxënësve të viseve urbane dhe nxënësve të viseve rurale të moshës 15 vjeçare. Në mostër janë përfshirë 60 nxënës të viseve urbane dhe 60 nxënës të viseve rurale. të përfshirë në seksionin e atletikës në kuadër të shkollës dhe 60 nxënës që përpos orëve të rregullta të edukatës fizike nuk janë marr me ndonjë aktivitet sportiv. Gjithsejtë në hulumtim janë përfshirë 120 nxënës) që janë testuar gjatë periudhës kohore shkollore shtator të vitit 2018. Të gjitha variablat e përdorura antropometrike, motorike dhe specifike-motorike iu janë nënshtruar përpunimeve themelore

statistikore, në bazë të së cilës është vërtetuar se të gjitha testet kanë karakteristika metrike të kënaqshme. Dallimi në mes mesatareve aritmetikore të rezultateve të grupeve të hulumtuara është përcaktuar me anë të analizës diskriminative T-testit. Rezultatet e fituara nga përpunimi i tyre tregojnë se dallime të rëndësishme statistikore në mesatare aritmetikore në mes të nxënësve të viseve urbane dhe nxënësve të viseve rurale janë fituar në variablat: Gjatësia e krahut (AGJAKR), Pësia e trupit (AGJAKR) Vrapimi 60 metra nga starti ulët (MV60SL), Vrapimi 80 metra nga starti ulët (MV80SL) Vrapimi 100 metra nga starti ulët (MV100SL). Mund të theksojmë se zhvillimi i shpejtësisë ose i vrapimeve në distanca të shkurtëra është nën ndikimin e faktorit trashëgues, me ushtrime dhe procese stërvitore të organizuara mirë mund të ndikohet pozitivisht në rritjen e saj.

Berisha me bp. (2019) thekson se në aftësitë motorike mund të veprojmë në dy mënyra, respektivisht mund të zhvillojmë në mënyrë analitike duke e zhvilluar çdo njëren veç e veç ose zhvillimin sintetik dhe zhvillimi bashkues i shumë aftësive në përgatitjen e përbashkët kondicionale. Qëllimi gjeneral i punimit ishte që të vërtetohet dallimi në mes atletëve dhe karateistëve në disa aftësi motorike, respektivisht të vërtetohet ndikimi i ushtrimeve të karates dhe ushtrimeve të atletikës në disa aftësi motorike esenciale për arritjen e rezultateve të mira në çdo sport. Në realizimin e qëllimit të punimit janë përfshirë 30 atletë dhe 30 karateist të moshës 12 vjeçe. Për të vërtetuar ndikimin e ushtrimeve specifike të atletët dhe karateistët janë aplikuar nëntë teste motorike: Vrapim 30 m starti i lartë (MV30ML), Taping me këmbë (MTAKËM), Taping me dorë (MTADOR), Tetëshja me përkulje (MTEPËR), Hapa anash (MHAANA), Katërkëndëshi (MKATKË), Fleksibiliteti për kulje para (MFLPPA), Fleksibiliteti ulur me këmbë anash (MFLUKA) dhe Hedhje e topit medicinal nga pozita ulur (MFEHTU). Analiza diskriminative tregon se ekzistojnë dallime të rëndësishme statistikore në mes atletëve dhe karateistëve të përfshirë në orët e rregullta të edukatës fizike dhe seanca stërvitore specifike në disa aftësi motorike.

3. QËLLIMI PUNIMIT

Problemi i cili trajtohet në këtë punim është sa i rëndësishëm aq edhe aktual, sepse në të gjitha sportet të karaktereve të ndryshme hulomtuese, pra edhe në sportin e atletikës ndihet gjithë e më tepër nevoja për objektivizmin e treguesve të ndikimit të ushtrimeve fizike e sidomos të vrapimeve në distanca 40 dhe 60 meta, që në mënyrë të sigurt dhe efikase mundë të diagnostifikojmë, programojmë, që në mënyrë direkte të udhëheqim dhe kontrollojmë proceset transformuese në sportin e atletikës dhe lëndën e edukimit fizik në shkollat tona.

Qëllimi kryesor i këtij hulomtimi është përcaktimi i dallimit në mes nxënësve të moshës 13 dhe 14 vjeçare, respektivisht ndërmjet grupit të nxënësve 13 dhe 14 vjeçare të gjinisë mashkullore nga shkolla "Zejnel Salihu" Fushë Kosovë dhe të vërtetohen dallimet në mes këtyre dy grupe (moshave të nxënësve) në disa karakteristika antropometrike, motorike dhe specifike motorike.

4. HIPOTEZAT THEMELORE

Në bazë të problemit të hulumtimit dhe në përputhje me qëllimin dhe metodat statistikore për përpunimin e rezultateve formulohen dhe parashtrohen këto hipoteza:

H₀₁- Supozojmë se rezultatet e variablave antropometrike, motorike bazike dhe vrapimeve në distanca të shkurtëra si ndryshore motorike specifike te dy grupet e fëmijve (13 dhe 14 vjeçare) dotë jenë homogjene dhe statististikisht të rëndësishme.

H₀₂- Supozojmë rezultatet e variablave antropometrike, motorike bazike dhe vrapimeve në distanca të shkurtëra te dy grupet e fëmijve (13 dhe 14 vjeçare) si ndryshore motorike specifikedo të kenë koeficiente të korrelacionit statististikisht të rëndësishme.

H₀₃ – Priten dallime të rëndësishme statistikore ndërmjet dy grupeve të fëmijve (13 dhe 14 vjeçare), në variablat antropometrike, motorike bazike dhe vrapimet e distancave të shkurtra si ndryshore motorike specifike.

5. METODOLOGJIA E PUNËS

5.1 MOSTRA E TË TESTUARVE

Në këtë punim janë përfshirë gjithësej 100 nxënës të klasave të nënta të moshës 13 dhe 14 vjeçare gjatë kalendarit shkollor 2018/2019.

Mostrat e të testuarve është përbërë nga dy grupe të nxënësve e SH.F.M.U. "Zejnel Salihu" Fushë Kosovë.

Grupin e parë të nxënësve e përbëjnë 50 nxënës të moshës 13 vjeçare të SH.F.M.U. "Zejnel Salihu" dhe 50 nxënës të moshës 14 vjeçare të SH.F.M.U. "Zejnel Salihu"

Gjithsej janë nxënësve 100 nxënës të rregullt të klasëve tetë dhe nënta të SH.F.M.U. "Zejnel Salihu" në Fushë Kosovë, të gjinisë mashkullore.

Pasi, nxënësit kanë kaluar procedurën paraprake të përzgjedhjes me rastin e evidentimit, është e natyrshme se do të jenë të aftë në aspektin psikofizik që ti nënshtrohen testeve të tilla për qëllimet e këtij punimi.

Kriteri themelor për pjesëmarrje në hulumtim ka qenë:

- a) që gjatë vitit të kenë qenë të rregullt në orët e edukatës fizike
- b) të kenë qenë të rregullt në procesin mësimorë,
- c) të mos jenë të sëmurë gjatë testimit,

5.2 MOSTRA E NDRYSHOREVE

5.2.1. Ndryshoret antropometrike

Për identifikimin e variablave morfologjike dotë aplikuar këta parametra morfologjik:

1. Lartësia e trupit..... **ALARTË**
2. Gjatësia e krahut.....**AGJAKR**
3. Gjatësia e këmbës.....**AGJAKË**
4. Peshë e trupit..... **APESHA**
5. Perimetri i krahut..... **APERKR**
6. Perimetri i kofshës..... **APERKO**

5.2.2 Ndryshoret motorike bazike

Për identifikimin e aftësive motorike dotë aplikuar këta parametra motorik:

1. Kërcim së gjati nga vendi ..... **MKGJVE**
2. Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë.....**MKGJVD**
3. Kërcim së gjati nga vendi me këmbën majt.....**MKGJVM**
- 4.Kërcim së larti nga vendi.....**MKLART**
5. Fleksibilitet për kulje e trupit para.....**MFPERP**

5.2.3 Ndryshoret motorike specifike

Për identifikimin e aftësive specifike motorike dotë aplikuar këta parametra:

- 1.Vrapim 40 metra starti ulët.....**MV40SU**
- 2.Vrapimi 60 metra starti ulët.....**MV60SU**

5.3 TEKNIKAT E MATJES

5.3.1 Teknika e matjeve të karakteristikave antropometrike

Variablat antropometrike janë matur sipas mënyrës siç vijon:

1.Lartësia e trupit (ALARTË) është matë me antropometër sipas Martinit. Gjatë matjes i testuari është i zbathur në brekë dhe qëndron në drejtqëndrim në bazën e rrafshët të antropometrit. Koka e të testuarit duhet të jetë në aso pozite që drejtëza e Frankfurtit të jetë horizontale. I testuari drejton shpinën aq sa është e mundur, dhe shputat i ka të bashkuara. Testuesi qëndron nga ana e majtë dhe kontrollon se akrepi i antropometrit a është vendosur vertikalisht në mënyrë të drejtë drejtpërdrejt përgjatë pjesës së mbrapse të trupit të testuarit dhe pastaj, lëshon unazën metalike (rrëshqitësin) ashtu që akrepi horizontal të vendoset në mënyrë të drejtë në majën e kokës. Atëherë lexohet rezultati në shkallën e matjes të antropometrit me saktësi prej 0,1 cm.

Foto 1. Lartësia e trupit

2. Gjatësia e krahut (AGJAKR) është matur me antropometër të shkurtuar. I testuari qëndron drejt, me dorë dhe shuplakë të shtrirë, lehtësisht të larguar nga trupi. Njëri skaj i antropometrit vendoset në majë të gishtit të mesëm të dorës së majtë, kurse tjetri skaj (aty ku lexohet rezultati) në zgjatimin shpatullor (processus acromialis) të anës së njëjtë. Rezultati lexohet me saktësi 0.1 cm.

Foto 2. Gjatësia e krahut

3. Gjatësia e këmbës (AGJAKË) është matur me antropometër. I testuari duhet të qëndrojë sikurse në matjen e lartësisë së trupit. Matja bëhet nga dyshemeja ku qëndron i eksperimentuari deri në pikën e quajtur “gjembi i sipërm i përparmë i çapokut“ (spina iliaca anterior superior) të anës së majtë, e cila caktohet me gishtin e mesëm të dorës që mban pjesën horizontale të antropometrit. Rezultati lexohet me saktësi 0.1 cm.

Foto 3. Gjatësia e këmbës

4. Pesha e trupit (APESHA) është matë me peshore transportabile të vendosur në sipërfaqe të rrafshët. I testuari, zbathur dhe në brekë vendoset në mesin e peshores dhe qëndron në drejtqëndrim. Atëherë kur akrepi në peshore nuk lëvizë, rezultati lexohet me saktësi prej 0,5 kg.

Foto 4. Pesha e trupit

5. Perimetri i krahut (APERKR) është matë me traken matëse prej plastike. Para matjes i testuari është i zbathur dhe në brekë dhe qëndron në drejtpëndrim me duar të lëshuara nga poshtë. Traka matëse mbështjellët rreth krahut të majtë (pjesës më të trashë) në boshtin e tij në nivel i cili i përgjigjet mesit ndërmjet akromionit dhe olekranonit. Rezultati lexohet me saktësi prej 0,1 cm.

Foto 5. Perimetri i krahut

6. Perimetri i kofshës (APERKO) është matur me shirit milimetrik. I testuari qëndron në këmbë me gjymtyrë të poshtme diç të larguara. Shiriti vendoset në të tretën e sipërme të kofshës (gjerësia më e madhe). Rezultati lexohet me saktësi 0.1 cm.

Foto 6. Perimetri i kofshës

5.3.2 Teknika e matjeve të aftësive motorike bazike

1. Kërcim nga vendi në gjatësi – MKGJVE

Variablat motorike janë ekzekutuar sipas mënyrës siç vijon:

1. Kërcim nga vendi në gjatësi – MKGJVE

Instrumentet: Dysheku i gjimnastikës dhe metri metalik i vendosur në dy anët e vendit për kërcim.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari qëndron e kthyer me fytyrë kah drejtimi i kërcimit në pozitë drejtë-qëndrimi me këmbë të kthyer në gjunjë që mundëson kërcim më të suksesshëm.

Realizimi i detyrës: I testuari kërcen tri herë, duke përsëritur kërcimet njërin pas tjetrit. Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave (pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

Vlerësimi: Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave (pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

7. Kërcim së gjati nga vendi

2. Kërcim nga vendi në gjatësi me të djathtën – MKGJVD

Instrumentet: Dysheku i gjimnastikës dhe metri metalik i vendosur në dy anët e vendit për kërcim.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari qëndron i kthyer me fytyrë kah drejtimi i kërcimit në pozitë drejtë qëndrimi me këmbë të thyera në gjunjë që mundëson kërcim më të suksesshëm.

Realizimi i detyrës: I testuari kërcen tri herë, duke përsëritur kërcimet njërin pas tjetrit. Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave (pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

Vlerësimi: Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave (pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

8. Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë

3. Kërcim nga vendi në gjatësi me të majtën – MKGJVM

Instrumentet: Dysheku i gjimnastikës dhe metri metalik i vendosur në dy anët e vendit për kërcim.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari qëndron i kthyer me fytyrë kah drejtimi i kërcimit në pozitë drejtë qëndrimi me këmbë të thyera në gjunjë që mundëson kërcim më të suksesshëm.

Realizimi i detyrës: I testuari kërcen tri herë, duke përsëritur kërcimet njërin pas tjetrit. Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave

(pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

Vlerësimi: Matet gjatësia e kërcimit prej vijës shtytëse e deri te gjurmët e shputave (pjesa fundore). Rezultati shënohet me saktësi prej 1 cm.

9. Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë

4. Kërcim së larti nga vendi – MKLART

Instrumentet: Metri metalik i vendosur në dy anët e murit për kërcim. Lartësia në mur është shënuar me cm deri mbi 3 m. lartësi.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari vendoset brinjazi pranë murit, shputat janë të vendosura në gjerësi të legenit. I testuari e ngrit dorën e cila është afër murit dhe me pëllëmbë të shtrirë maksimalisht , kurse testuesi regjistron lartësinë e prekjes së parë, i testuari kërcen vertikalisht në lartësi (tre tentime) lexohet rezultati më i mirë prej prekjes së parë deri në kërcimin maksimal, lexohet diferenca në cm.

Realizimi i detyrës: I testuari e ngrit dorën e cila është afër murit dhe me pëllëmbë të shtrirë maksimalisht, kurse testuesi regjistron lartësinë e prekjes së parë , i testuari kërcen vertikalisht në lartësi (tre tentime). lexohet rezultati më i mirë prej prekjes së parë deri në kërcimin maksimal, lexohet diferenca në cm. Rezultati shënohet me 1 cm.

Vlerësimi: lexohet rezultati më i mirë prej prekjes së parë deri në kërcimin maksimal, lexohet diferenca në cm.

Foto 10. Kërcim së larti nga vendi

5. Fleksibiliteti në bankë (përkulje para) – MFPERP

Instrumentet: Banak, metri milimetrikë i plastikes e përforcuar për dërrase të gjatë 80 cm dhe të gjerë 10 cm.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari qëndron mbi ulësen suedeze, me këmbët drejtë, në përkulje të thellë të trupit dhe me fytyrë nga drejtimi i përkuljes.

Realizimi i detyrës: I e testuari në përkulje të thellë dhe këmbët drejtë, në maje të gishtërinjve të të dy shuplakave të cilat janë paralelisht njëra me tjetrën, të prekin sa më thellë metrin. Detyra përsëritet dy herë. E testuara e mbanë pozitën e fundit që leximi të jetë sa më i saktë.

Vlerësimi: Shënohet rezultati i përkuljes më të thellë i shënuar me centimetra. Pika zero është në maje të centimetrave, saktësia e matjes 0,5 cm.

Udhëzime të testuarës: I testuari merr udhëzime gjatë demonstrimit të detyrës. I tregohet për pozitat e rregullta dhe ato të parregullta.

Foto 11. Përkulje para

5.3.3 Teknika e matjeve të ndryshoreve specifike motorike

1. Vrapim 40 metra nga starti i lartë – MV40SU

Instrumentet: Kronometri me 1/10 sek.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari përgatitet për vrapim pranë vijës së startit, në pozitë të startit të lartë:

Realizimi i detyrës: I testuari pas sinjalit për nisje duhet të vrapoj me shpejtësi maksimale deri në vijën e caktuar, matet koha nga momenti i nisjes e deri në momentin kur i testuari me krahëror kalon rrafshin vertikal mbi vijën e caktuar.

Vlerësimi: Matet koha nga dhënia e sinjalit nga matësi ndihmës, deri në momentin kur i testuari kalon me trung vijën e paramenduar me vijën e caktuar. Koha matet në saktësi 1/10 sec.

Udhëzime të testuarit: Në rast të startit jo të rregullt, vrapimi përsëritet. Të testuarit udhëzohen që pas arritjes në vijën e caktuar të vazhdojnë vrapimin edhe për disa metra, duke u ndalur në mënyrë graduale.

Foto 12. Vrapim 40 metra nga starti i ulët

2. Vrapim 60 metra nga starti i lartë – MV60SU

Instrumentet: Kronometri me 1/10 sek.

Përshkrimi i detyrës:

Pozita fillestare: I testuari përgatitet për vrapim pranë vijës së startit, në pozitë të startit të lartë:

Realizimi i detyrës: I testuari pas sinjalit për nisje duhet të vrapoj me shpejtësi maksimale deri në vijën e caktuar, matet koha nga momenti i nisjes e deri në momentin kur i testuari me krahëror kalon rrafshin vertikal mbi vijën e caktuar.

Vlerësimi: Matet koha nga dhënia e sinjalit nga matësi ndihmës, deri në momentin kur i testuari kalon me trung vijën e paramenduar me vijën e caktuar. Koha matet në saktësi 1/10 sec.

Udhëzime të testuarit: Në rast të startit jo të rregullt, vrapimi përsëritet. Të testuarit udhëzohen që pas arritjes në vijën e caktuar të vazhdojnë vrapimin edhe për disa metra, duke u ndalur në mënyrë graduale.

Foto 12. Vrapim 60 metra nga starti i lartë

5.4 METODAT PËR PËRPUNIMIN E REZULTATEVE

Në mënyrë qëkërkimi shkencor të jep rezultate të kënaqshme do të jetë e nevojshme që të përdoren procedurat e duhura, të drejta dhe komperative e që janë të natyrës së atij problemi të dhënë.

Duke marrë parasysh të gjitha këto faktet për qëllimet e këtij hulumtimi do të zgjedhen procedurat për të cilat konsiderohet se korrespondojnë mënyrën e problemeve që do të hulumtohen.

Për çdo variabël antropometrike do të llogariten vlerat e mëposhtme:

1. Parametrat themelor dhe të shpërndarjes:

- Mesatarja aritmetike (Ma)
- Devijimi standard (Ds)
- Vlera minimale (Min)
- Vlera maksimale (Max)
- Koeficienti i variacionit (Kv)
- Parametrat e asimetrisë (SKEW dhe KURT)

2. Distribucioni normal i rezultateve të fituara nga vlerësimi i ndryshoreve motorike dhe situacionale do të testohet me anë të metodës së Kolmogorovit-Smirnovit dhe Shaparovit - Wilksit.

3. Raportet e ndërlidhjeve ndërmjet variablave si dhe korrelacionet ndërmjet sistemit të variablave.

4. Për vërtetimin e dallimeve ndërmjet dy grupeve 13 dhe 14 vjeç, grupin e nxënësve nga " Zejnel Salihu" dhe grupin e nxënësve nga Shkolla , në parametrat antropometrik, motorike dhe specifike-motorike do të aplikohet analiza e variancës për dy grupet e pavarura, domethënë dallimi në mes grupeve në mesataret aritmetike është realizuar përmes analizës diskriminative T- testit për grupe të pavarura.

6. INTERPRETIMI I REZULTATEVE DHE DISKUSUTIMI

6.1. ANALIZA DESKRIPTIVE E NDREYSHOREVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE BAZIKE DHE MOTORIKE SPECIFIKE TE FËMIJËT E MOSHËS 13 VJEÇ

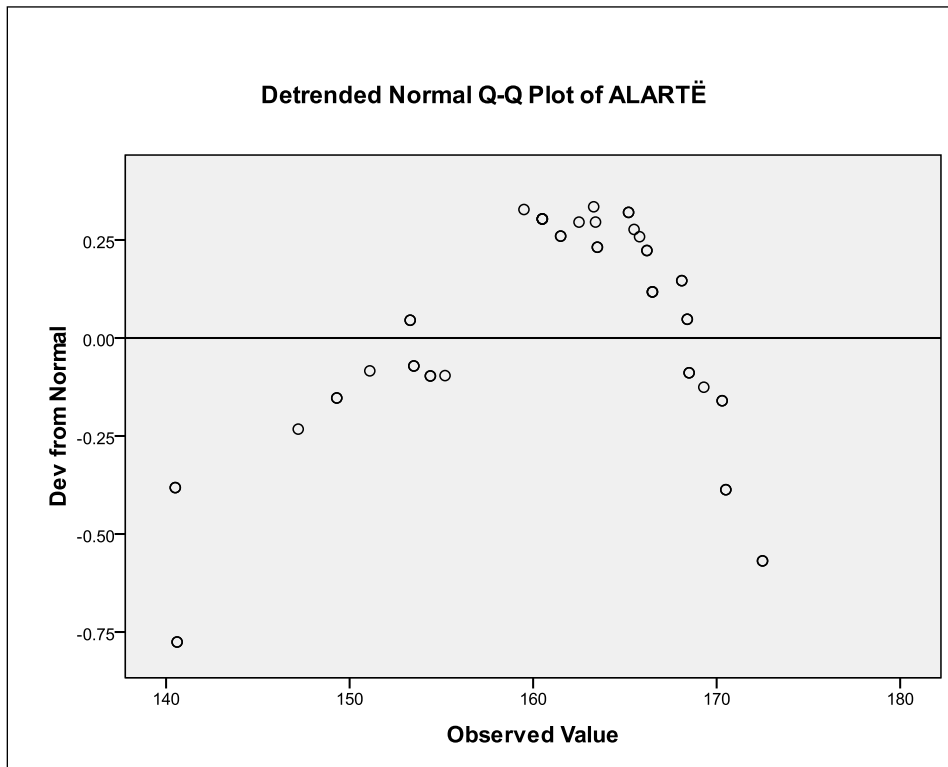
Në tabelën 1 dhe Histogramet 1-13 është paraqitur analiza deskriptive e ndryshoreve psikomotorike, motorike specifike tenxënësit e nxënësve e SH.F.M.U. "Zejnel Salihu" FusheKosove. Mostra ka përfshirë grupin 50 nxënës të gjinisë mashkullore të moshës 13 vjeçare, ku janë të paraqitura vlerat e mesatares aritmetikore, rezultati minimal, rezultati maksimal, devijimi standard, koeficienti i variacionit, parametrat e shpërndarjes ose të asimetrisë (Skewness – asim, asimetri) dhe shkalla e shtrirjes së kulmit të lakores të distribucionit të rezultateve (Kurtosis – konveksitet). Shmngia nga distribucioni normal është testue me anë të testit të Kolmogorovit-Smirnovit dhe Shaparovit dhe Wilksit. Interpretimi i rezultateve do të bëhet së bashku me interpretimin e garfikoneve të paraqitura nën tabelë.

Tabela 1. Parametrat themelor statistikor të ndryshoreve natropometrike, motorike bazike dhe motorike specifi ke te nxënëset e moshës 13 vjeçare

	N	Min	Max	Mean	Std. Dev	Skew	Kurt	KS	SHW	KV
ALARTË	50	140.5	172.5	160.71	8.87	-0.906	0.014	0.002	0	5.52
AGJAKR	50	65	79	74.07	4.27	-0.392	-1.094	0	0	5.76
AGJAKË	50	80	103	93.44	3.83	-0.794	0.399	0.002	0.005	4.1
APESHA	50	31.2	66	50.38	9.27	-0.207	-0.701	.200*	0.204	18.4
APERKR	50	19	27	23.76	2.19	-0.518	-0.409	0	0	9.22
APERKO	50	38	55	46.94	4.06	-0.323	-0.47	0.004	0.131	8.64
MKGJVE	50	140	220	167.4	18.24	0.892	1.068	0.043	0.005	10.89
MKGJVD	50	115	166	140.72	15.12	0.028	-1.295	0.003	0.008	10.74
MKGJVM	50	120	177	142.9	15.36	0.872	0.001	0.012	0.001	10.75
MKLART	50	26	56	39.27	7.97	0.098	-0.986	0.006	0.021	20.31
MFPERP	50	10	37	26.94	6.94	-0.507	-0.445	0.033	0.013	25.75
MV40SU	50	5.51	8.2	6.71	0.59	0.354	0.181	0.034	0.272	8.72
MV60SU	50	8.03	11.41	9.69	0.75	-0.229	-0.291	0.007	0.297	7.77

Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Lartësia e trupit (ALARTË) (Tabela 1 dhe Histogramet 1) është 160.70cm. Rezultati minimal i matjes (140.5cm) dhe atij maksimal (172.5cm) i ndryshorës antropometrike Lartësia e trupit tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=5.52%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

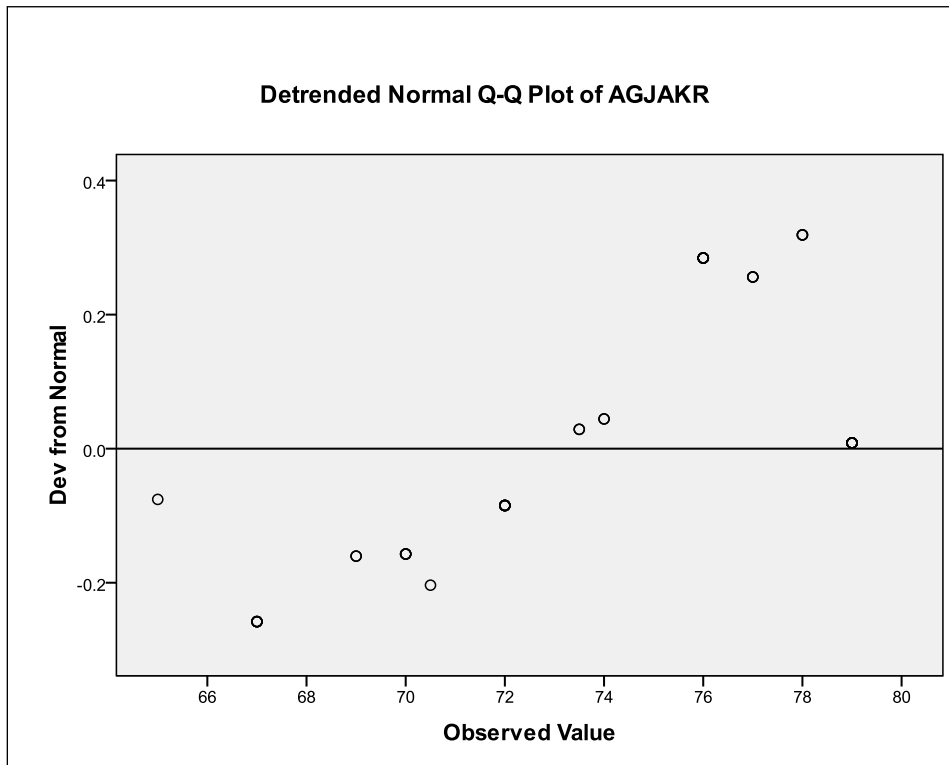
Histogrami 1. Histogrami i ndryshorës- Lartësia e trupit

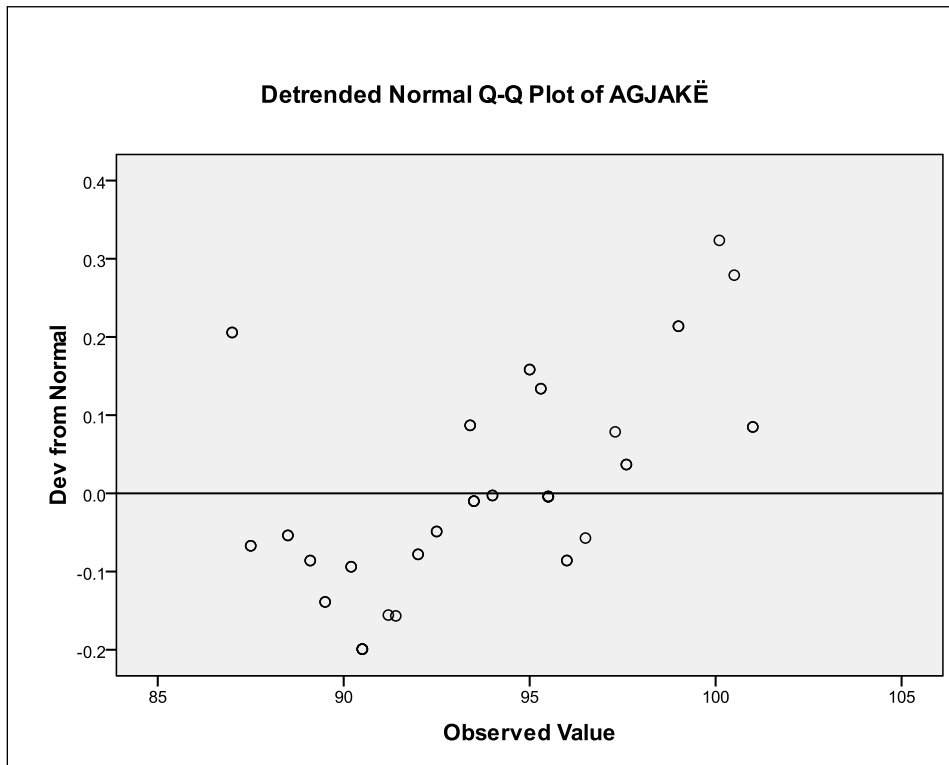
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Gjatësia e krahut (AGJAKR) (Tabela 1 dhe Histogramet 2) është 74.07cm. Rezultati minimal i matjes (65.00cm) dhe atij maksimal (79.00cm) i ndryshorës antropometrike Gjatësia e krahut tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=5.76%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtike.

Histogrami 2. Histogrami i ndryshorës- Gjatësia e krahut

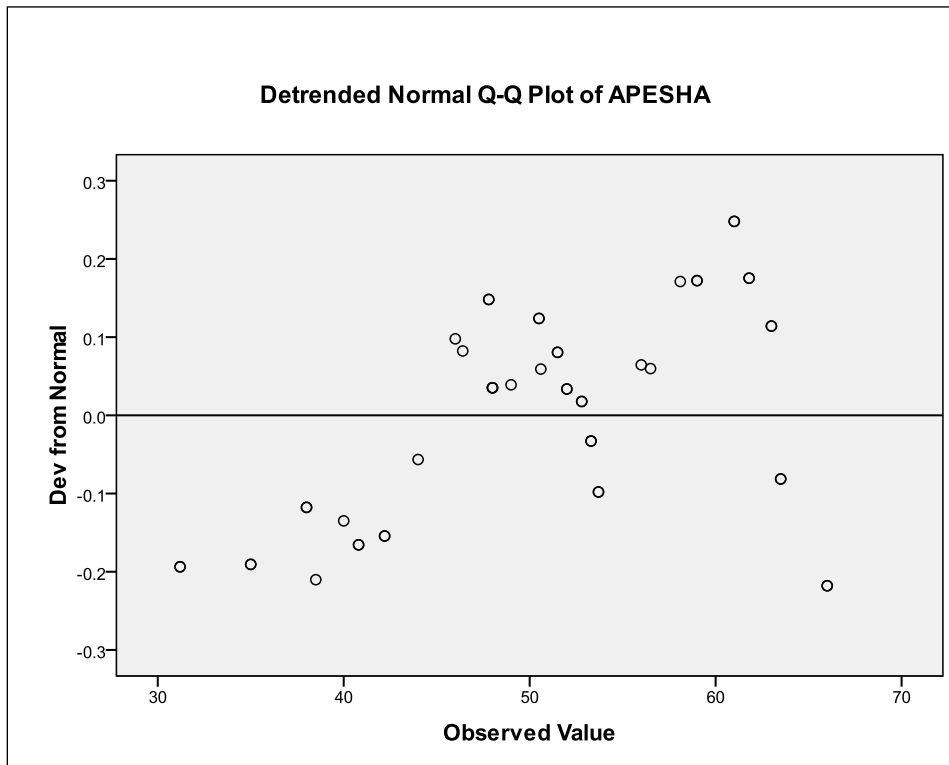
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Gjatësia e këmbës (AGJAKË) (Tabela 1 dhe Histogramet 3) është 93.44cm. Rezultati minimal i matjes (80.00cm) dhe atij maksimal (103.00cm) i ndryshorës antropometrike Gjatësia e këmbës tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=4.1%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

Histogrami 3. Histogrami i ndryshorës- Gjatësia e këmbës

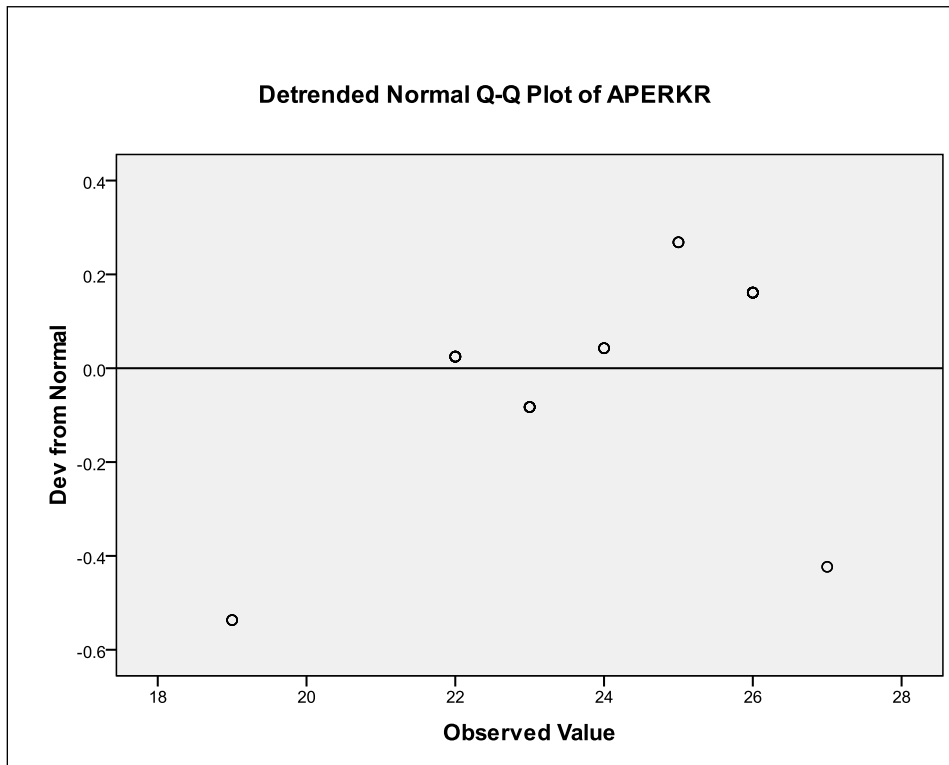
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Pesha e trupit (**APESHA**) (Tabela 1 dhe Histogramet 4) është 50.37kg. Rezultati minimal i matjes (31.20cm) dhe atij maksimal (66.00kg) i ndryshorës antropometrike Pesha e trupit tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup mesatarrisht homogjen (KV=18.4%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 4. Histogrami i ndryshorës– Pesha e trupit

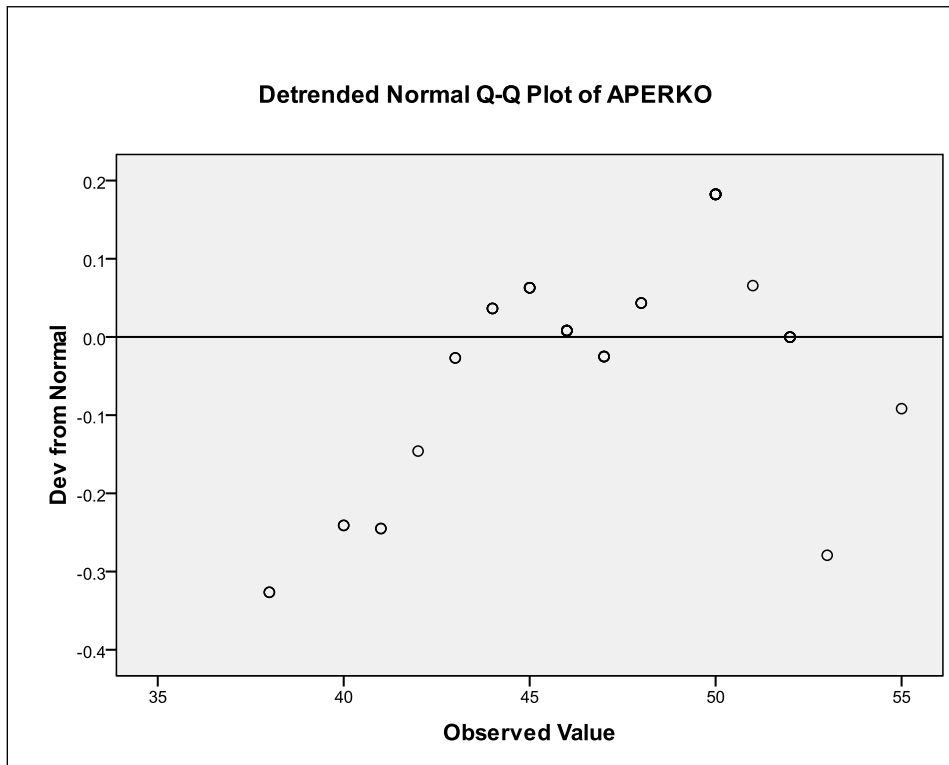
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Perimetri i krahut (APERKR) (Tabela 1 dhe Histogramet 5) është 23.76cm. Rezultati minimal i matjes (19.00cm) dhe atij maksimal (27.00cm) i ndryshorës antropometrike Perimetri i krahut tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=9.22%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 5. Histogrami i ndryshorës– Perimetri i krahut

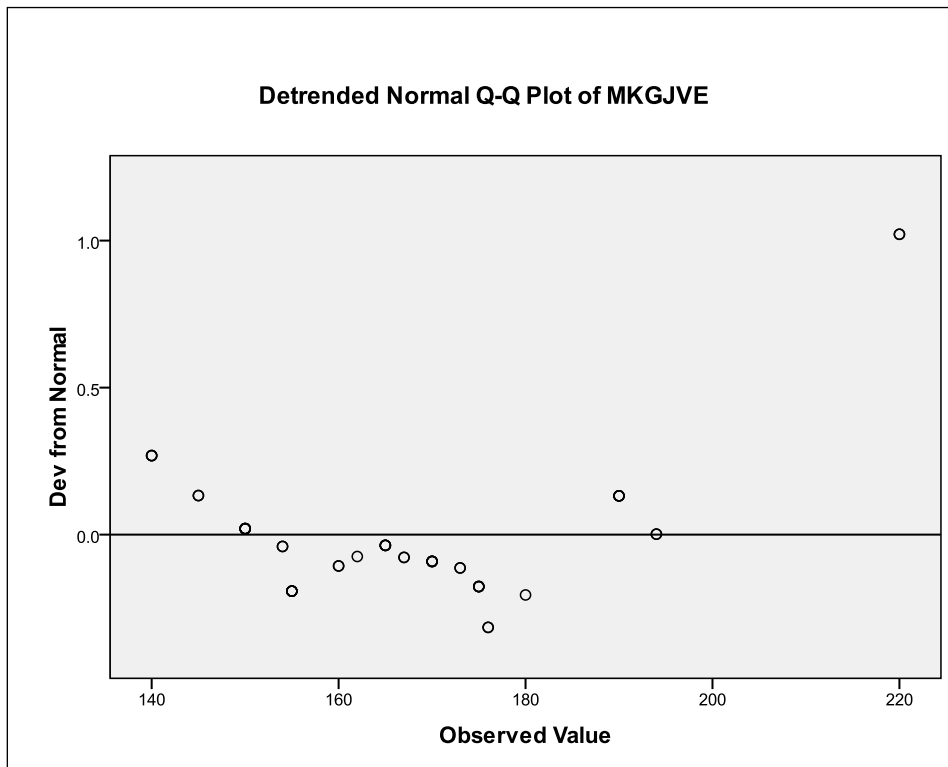
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Perimetri i kofshës (APERKO) (Tabela 1 dhe Histogramet 6) është 46.94cm. Rezultati minimal i matjes (38.00cm) dhe atij maksimal (55.00cm) i ndryshorës antropometrike Perimetri i kofshës tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=8.64%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe nuk ka sipas Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 6. Histogrami i ndryshorës– Perimetri i kofshës

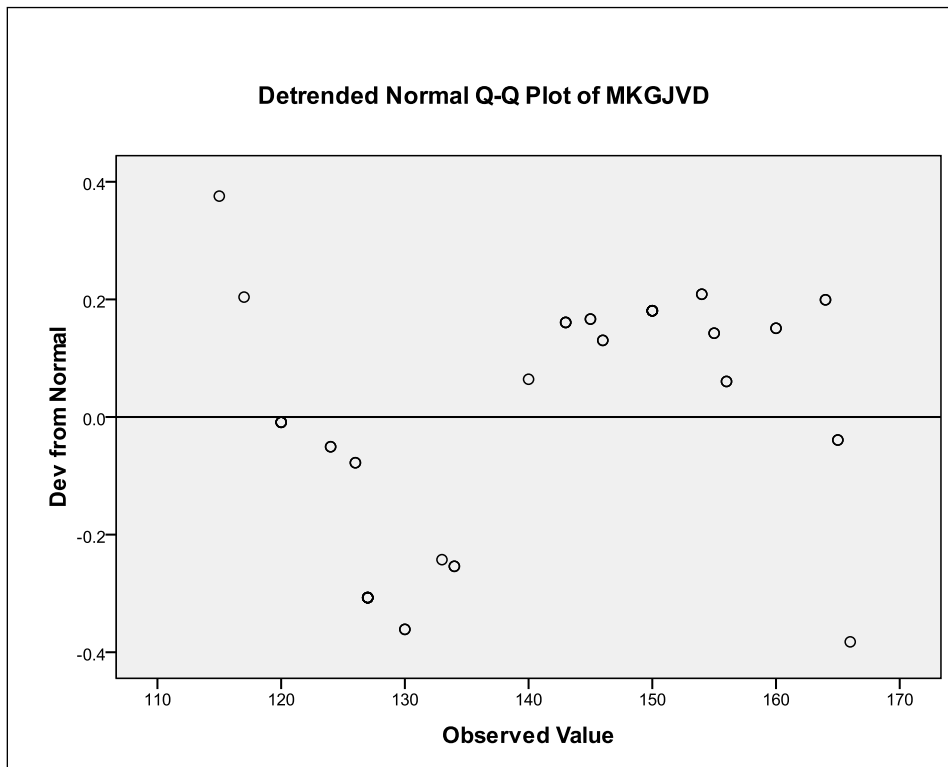
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike , Kërcim së gjati nga vendi (**MKGJVE**) (Tabela 1 dhe Histogramet 7) është 167.40cm. Rezultati minimal i matjes (140.00cm) dhe atij maksimal (220.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së gjati nga vendi tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=10.89%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 7. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së gjati nga vendi

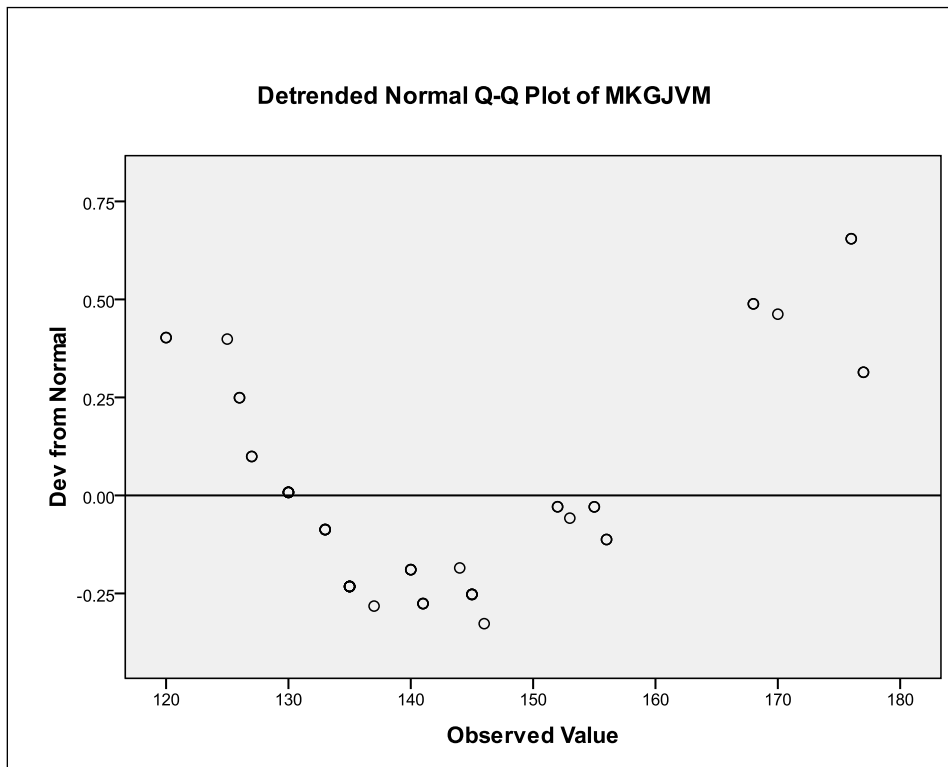
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë (MKGJVD) (Tabela 1 dhe Histogramet 8) është 140.72cm. Rezultati minimal i matjes (115.00cm) dhe atij maksimal (166.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=10.74%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 8. Histogrami i ndryshorës – Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë

Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë(MKGJVM) (Tabela 1 dheHistogramet 9) është 142.90cm. Rezultati minimal i matjes (120.00cm) dhe atij maksimal (177.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=10.75%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dheShapirovit - Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtik.

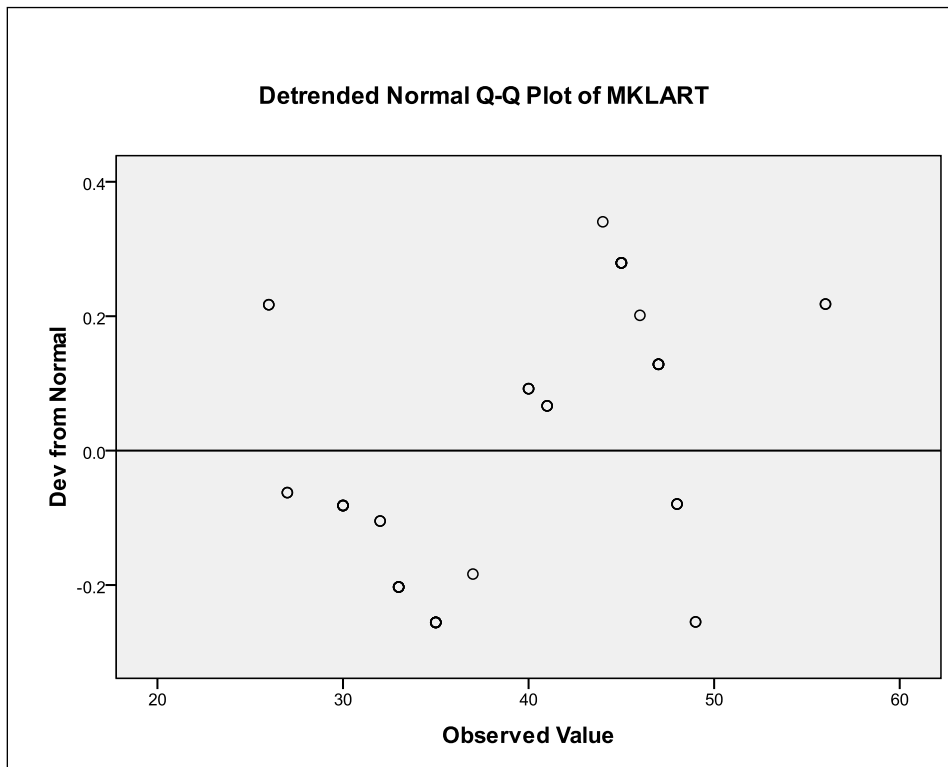
Histogrami 9. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë

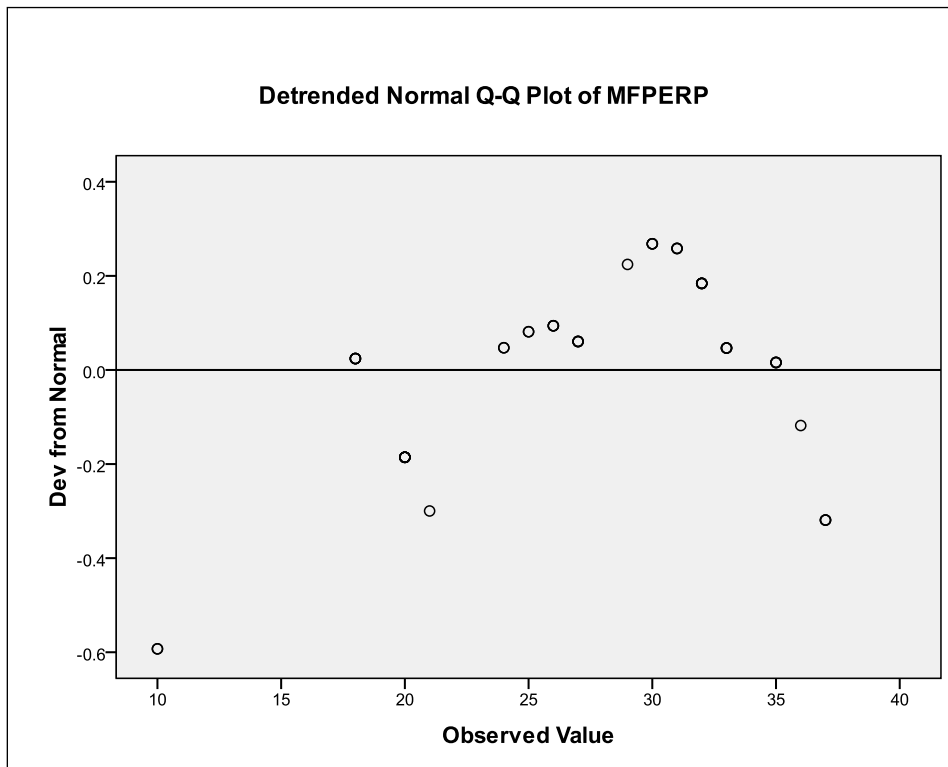
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Kërcim larti nga vendi (MKLART) (Tabela 1 dhe Histogramet 10) është 39.26cm. Rezultati minimal i matjes (26.00cm) dhe atij maksimal (56.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së larti nga vendi tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup mesatarisht homogjen (KV=20.31%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 10. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së larti nga vendi

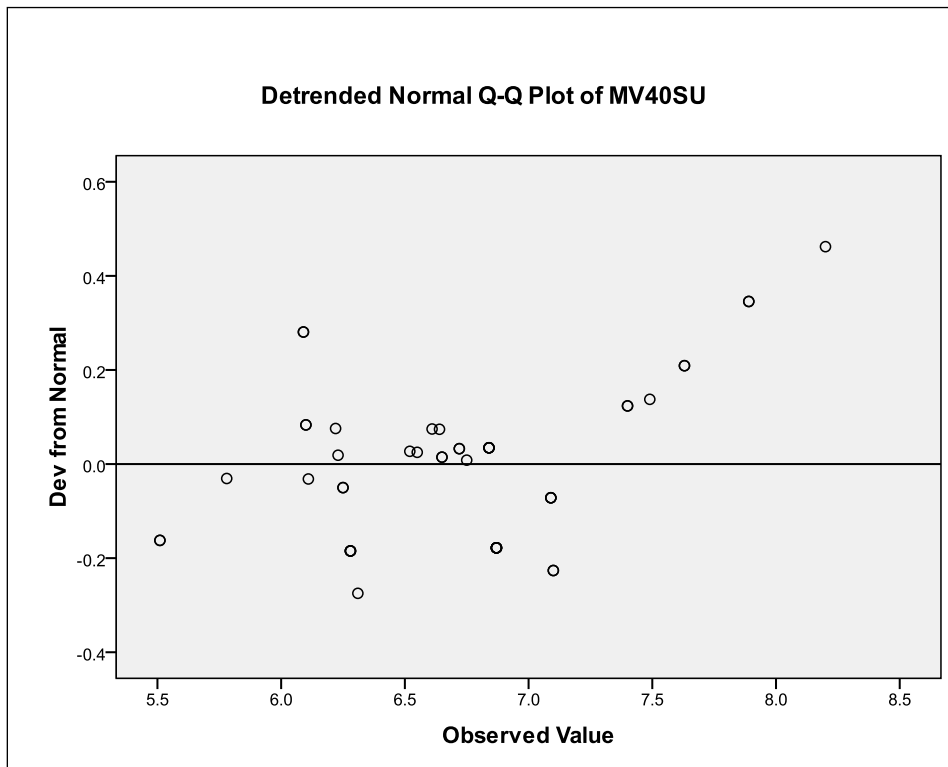
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Fleksibilitet përkulje e trupit para (**MFPERP**) (Tabela 1 dhe Histogramet 11) është 26.94cm. Rezultati minimal i matjes (10.00cm) dhe atij maksimal (37.00cm) i ndryshorës motorike bazike Fleksibilitet përkulje e trupit paratregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtike). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup mesatarisht homogjen (KV=25.75%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 11. Histogrami i ndryshorës– Fleksibilitet përkulje e trupit para

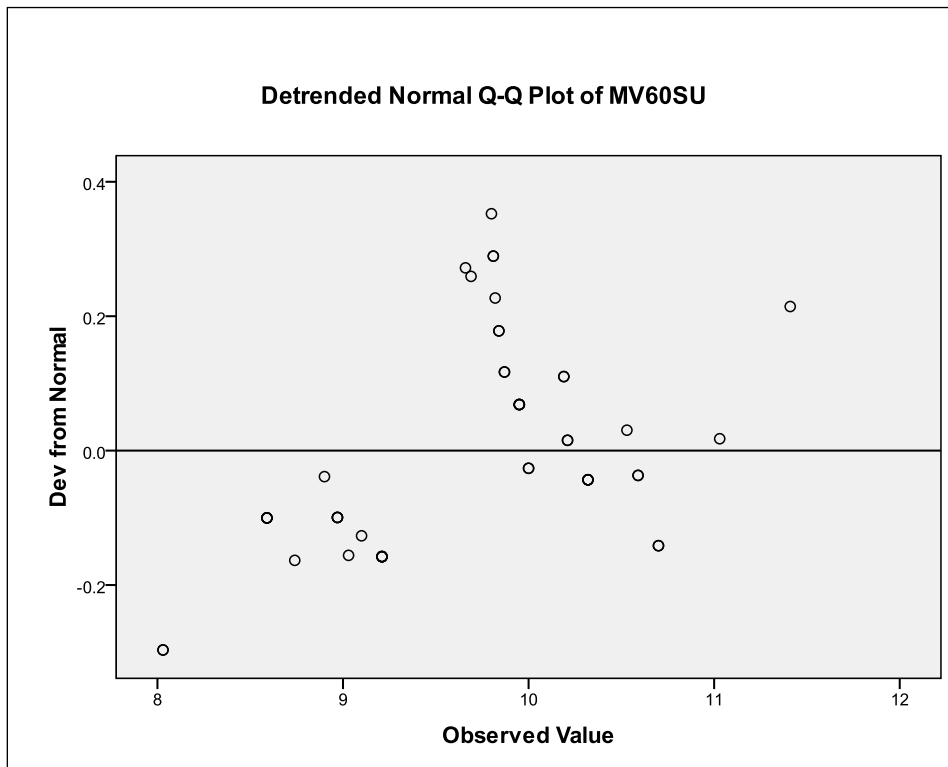
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike specifike, Vrapim 40 metra satrti ulët (**MV40SU**) (Tabela 1 dhe Histogramet 12) është 6.71sek. Rezultati minimal i matjes (5.51sek) dhe atij maksimal (8.2sek) i ndryshorës motorike specifike Vrapim 40 metra satrti ulët tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=8.72%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) por jo edhe me testin e Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

Histogrami 12. Histogrami i ndryshorës– Vrapim 40 metra satrti ulët

Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike specifike, Vrapim 60 metra satrti ulët (**MV60SU**) (Tabela 1 dhe Histogramet 13) është 9.68sek. Rezultati minimal i matjes (8.03sek) dhe atij maksimal (11.41sek) i ndryshorës motorike specifike Vrapim 60 metra satrti ulët tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negativ (hipokurtik). Nxënësit e moshës 13vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=7.77%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) por jo edhe me testin e Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është Platokurtik.

Histogrami 13. Histogrami i ndryshorës– Vrapim 60 metra satrti ulët

6.2. ANALIZA DESKRIPTIVE E NDREYSHOREVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE BAZIKE DHE MOTORIKE SPECIFIKE TE FËMIJËT E MOSHËS 13 VJEÇ

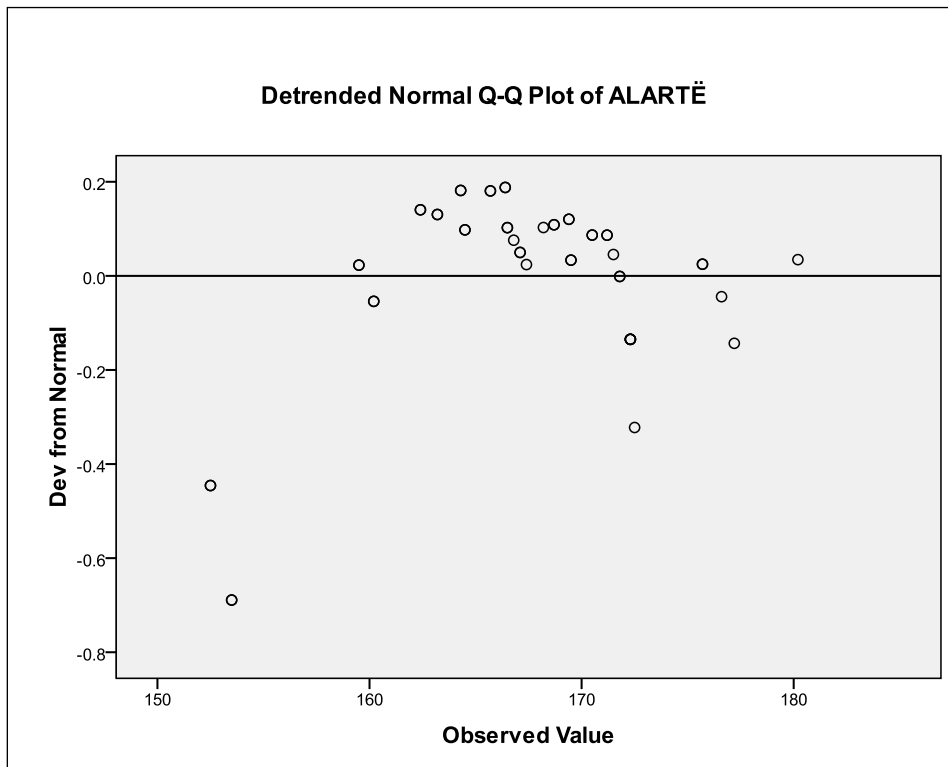
Në tabelën 2 dhe Histogramet 14-26 është paraqitur analiza deskriptive e ndryshoreve psikomotorike, motorike specifike tenxënësit e nxënësve e SH.F.M.U. "Zeinel Salihu" FusheKosove. Mostra ka përfshirë grupin 50 nxënës të gjinisë mashkullore të moshës 14 vjeçare, ku janë të paraqitura vlerat e mesatares aritmetikore, rezultati minimal, rezultati maksimal, devijimi standard, koeficienti i variacionit, parametrat e shpërndarjes ose të asimetrisë (Skewness – asim, asimetri) dhe shkalla e shtrirjes së kulmit të lakores të distribucionit të rezultateve (Kurtosis – konveksitet). Shmngia nga distribucioni normal është testue me anë të testit të Kolmogorovit-Smirnovit dhe Shaparovit dhe Wilksit. Interpretimi i rezultateve do të bëhet së bashku me interpretimin e garfikoneve të paraqitura nën tabelë.

Tabela 2. Parametrat themelor statistikor të ndryshoreve natropometrike, motorike bazike dhe motorike specifi ke te nxënëset e moshës 14 vjeçare

	N	Min	Max	Mean	Std. Dev	Skew	Kurt	KS	SHW	KV
ALARTË	50	152.5	180.2	167.1	6.25	-0.564	0.39	.200*	0.083	3.74
AGJAKR	50	71	82.2	76.38	3.21	-0.045	-0.971	0.046	0.043	4.2
AGJAKË	50	87	101	95.76	5.3	0.189	-0.731	.200*	0.197	5.53
APESHA	50	38	77.3	56.24	8.52	0.183	0.251	0.085	0.497	15.14
APERKR	50	20.5	30.4	25.35	2.49	0.288	-0.413	0.089	0.227	9.81
APERKO	50	40.5	61.3	50.69	4.72	0.441	0.679	0.022	0.012	9.3
MKGJVE	50	169	225	194.26	14.35	0.241	-0.428	.200*	0.266	7.39
MKGJVD	50	145	197	166.84	13.19	0.585	-0.218	0.056	0.056	7.91
MKGJVM	50	130	196	163.98	16.52	0.001	-0.355	.200*	0.441	10.07
MKLART	50	28	54	46.68	5.88	-1.674	3.197	0.001	0	12.61
MFPERP	50	22	41	32.9	4.79	-0.24	-0.397	0.024	0.094	14.57
MV40SU	50	5.63	7.28	6.28	0.38	0.83	0.689	0.049	0.006	6.04
MV60SU	50	8.18	10.34	9.00	0.52	0.637	0.4	.200*	0.016	5.82

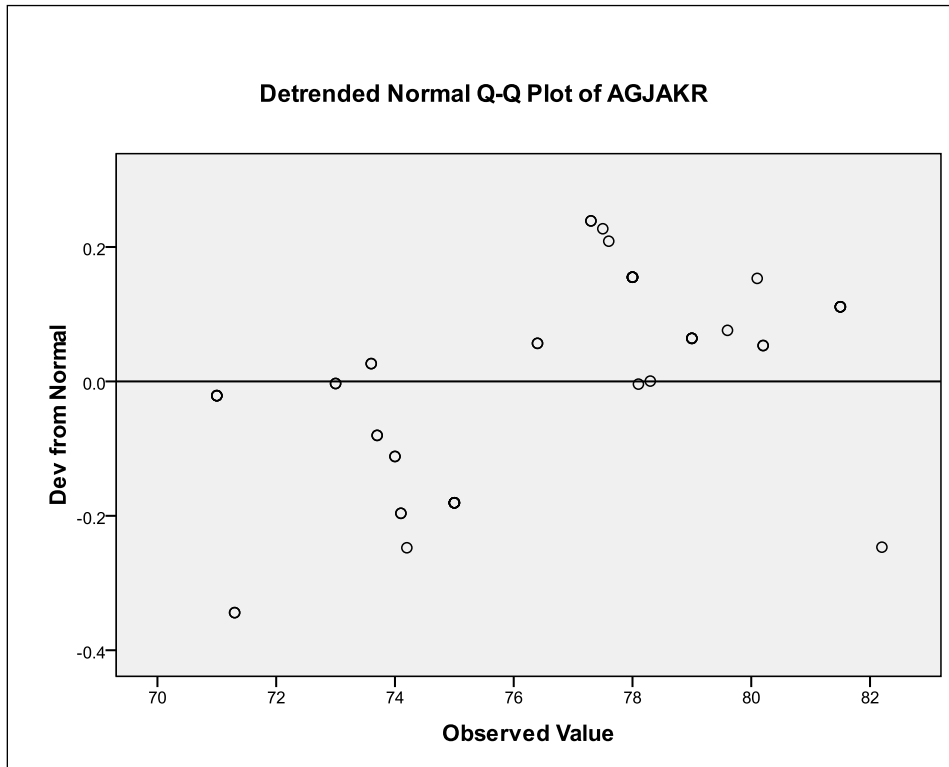
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Lartësia e trupit (ALARTË) (Tabela 2 dhe Histogramet 14) është 167.09cm. Rezultati minimal i matjes (152.5cm) dhe atij maksimal (180.2cm) i ndryshorës antropometrike Lartësia e trupit tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=3.74%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

Histogrami 14. Histogrami i ndryshorës- Lartësia e trupit

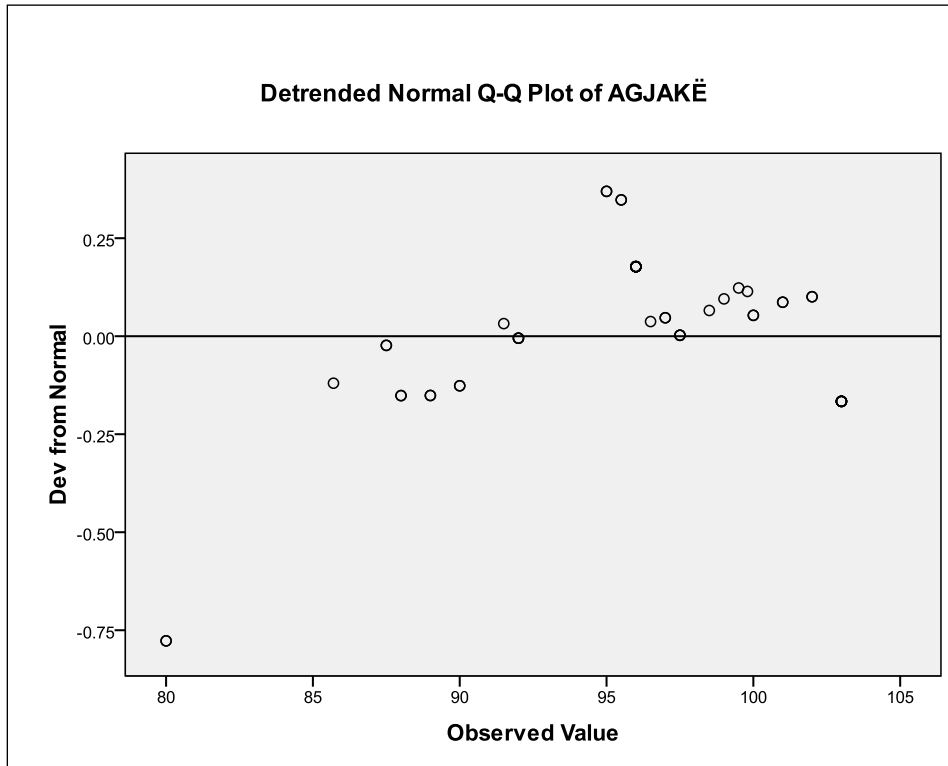
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Gjatësia e krahut (AGJAKR) (Tabela 2 dhe Histogramet 15) është 76.38cm. Rezultati minimal i matjes (71.00cm) dhe atij maksimal (82.20cm) i ndryshorës antropometrike Gjatësia e krahut tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=4.20%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtike.

Histogrami 15. Histogrami i ndryshorës- Gjatësia e krahut

Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Gjatësia e këmbës (AGJAKË) (Tabela 2 dhe Histogramet 16) është 95.76cm. Rezultati minimal i matjes (87.00cm) dhe atij maksimal (101.00cm) i ndryshorës antropometrike Gjatësia e këmbës tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=5.53%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtike.

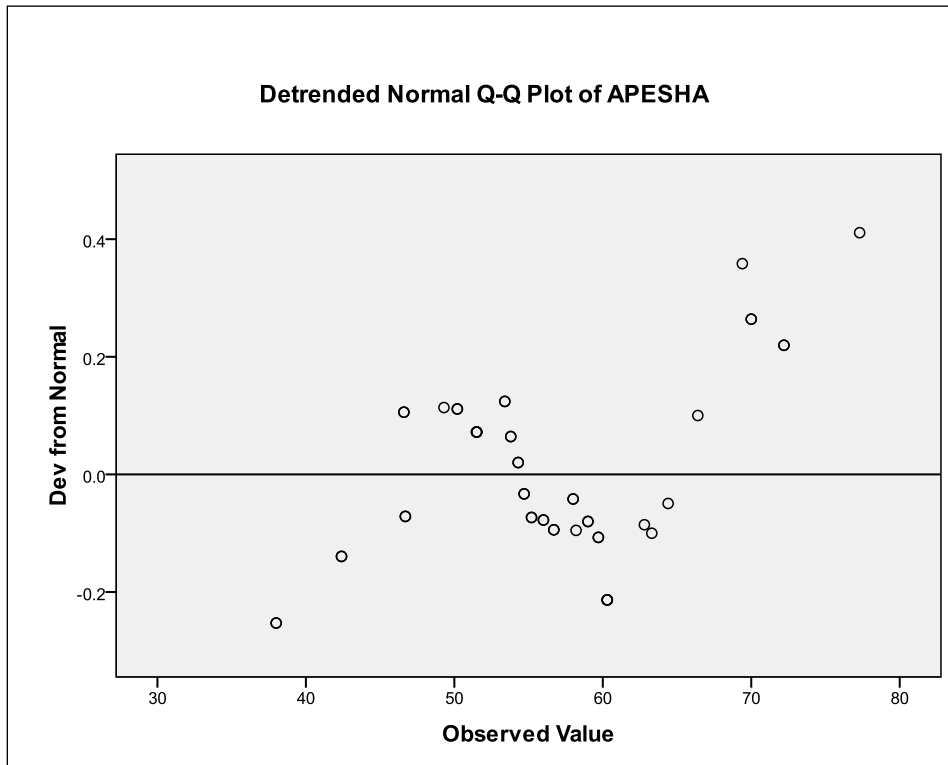
Histogrami 16. Histogrami i ndryshorës- Gjatësia e këmbës

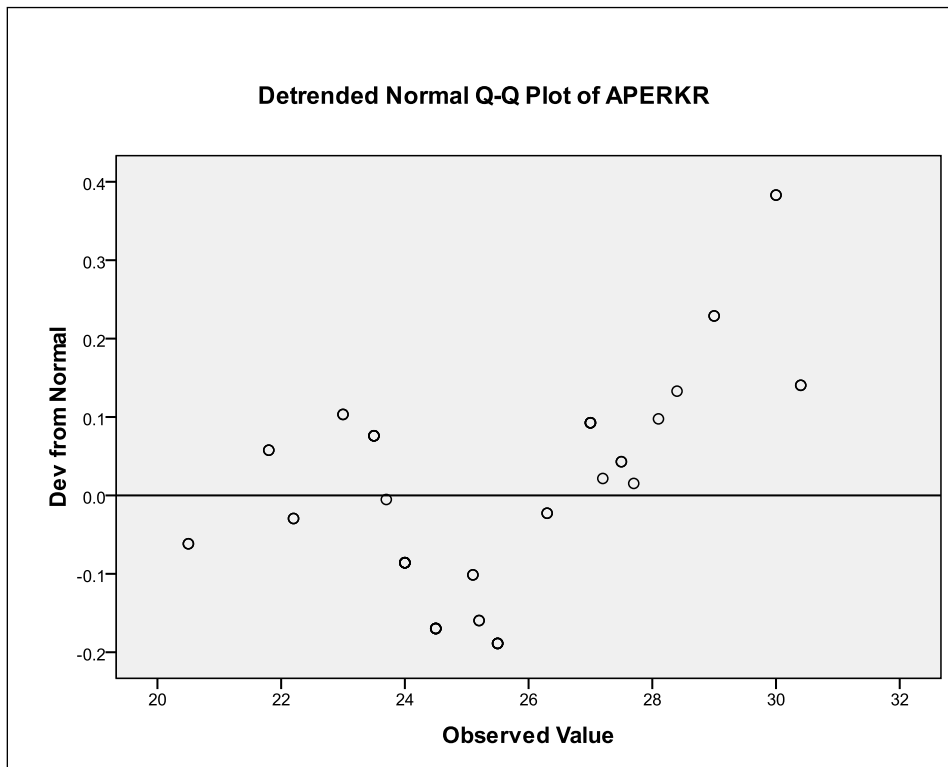
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Pesha e trupit (**APESHA**) (Tabela 2 dhe Histogramet 17) është 56.24kg. Rezultati minimal i matjes (38.20cm) dhe atij maksimal (77.3kg) i ndryshorës antropometrike Pesha e trupit tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup mesatarrisht homogjen (KV=15.14%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 17. Histogrami i ndryshorës– Pesha e trupit

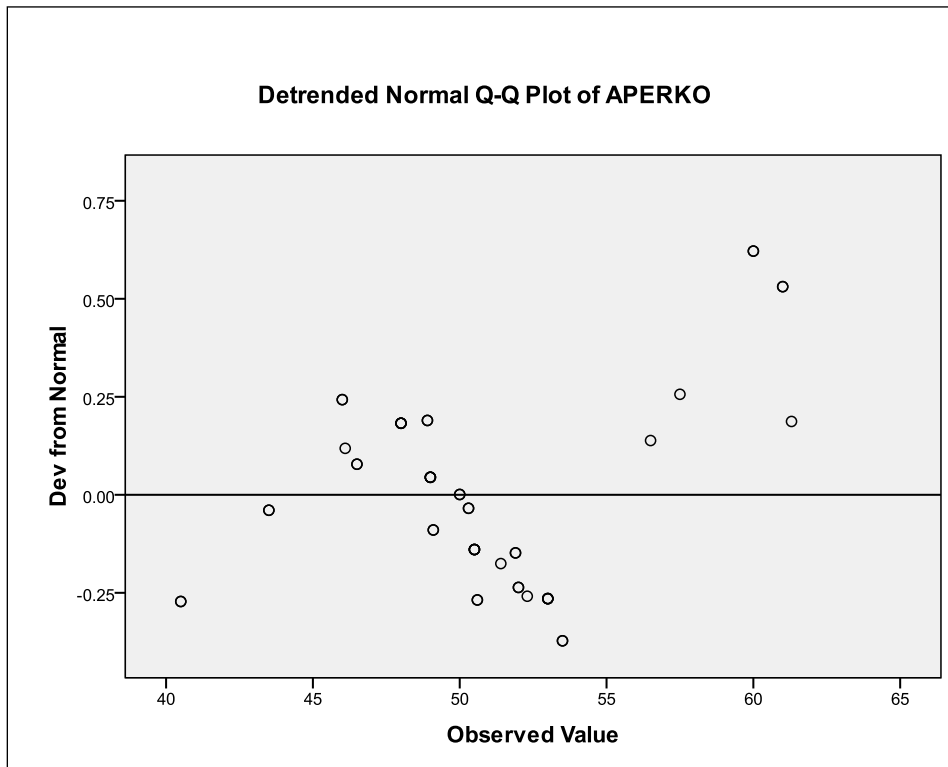
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Perimetri i krahut (APERKR) (Tabela 2 dhe Histogramet 18) është 25.35cm. Rezultati minimal i matjes (20.50cm) dhe atij maksimal (30.40cm) i ndryshorës antropometrike Perimetri i krahut tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=9.81%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 18. Histogrami i ndryshorës – Perimetri i krahut

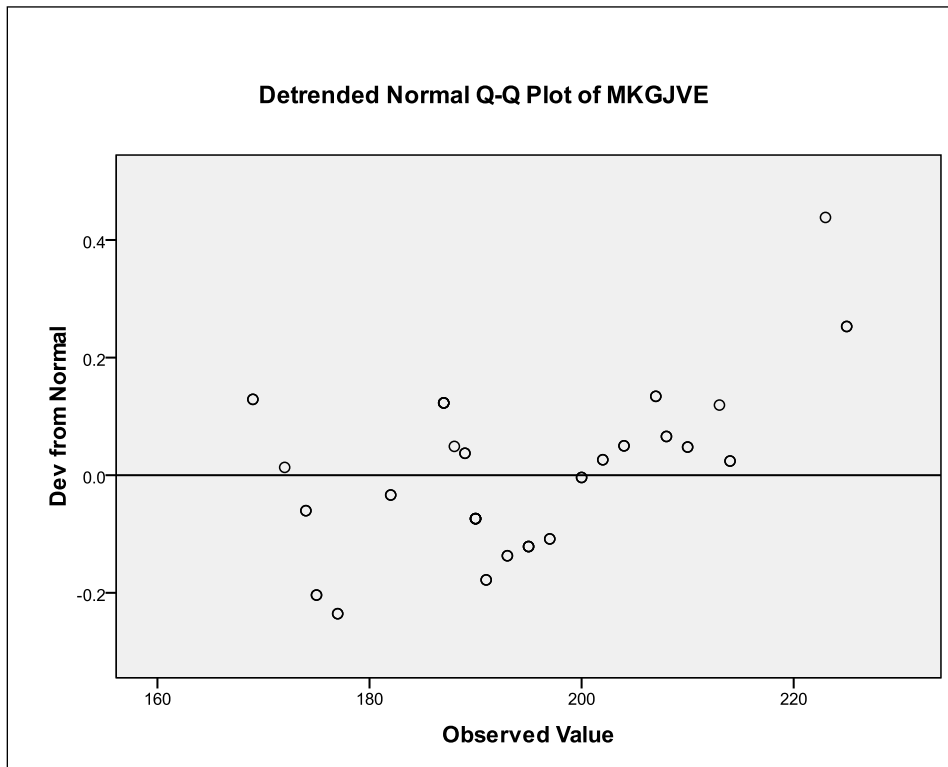
Mesatarja aritmetikore e matjes të ndryshorës antropometrike, Perimetri i kofshës (APERKO) (Tabela 2 dhe Histogramet 19) është 50.69cm. Rezultati minimal i matjes (40.50cm) dhe atij maksimal (61.30cm) i ndryshorës antropometrike Perimetri i kofshës tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore antropometrike paraqiten si grup homogjen (KV=9.30%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe nuk ka sipas Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

Histogrami 19. Histogrami i ndryshorës– Perimetri i kofshës

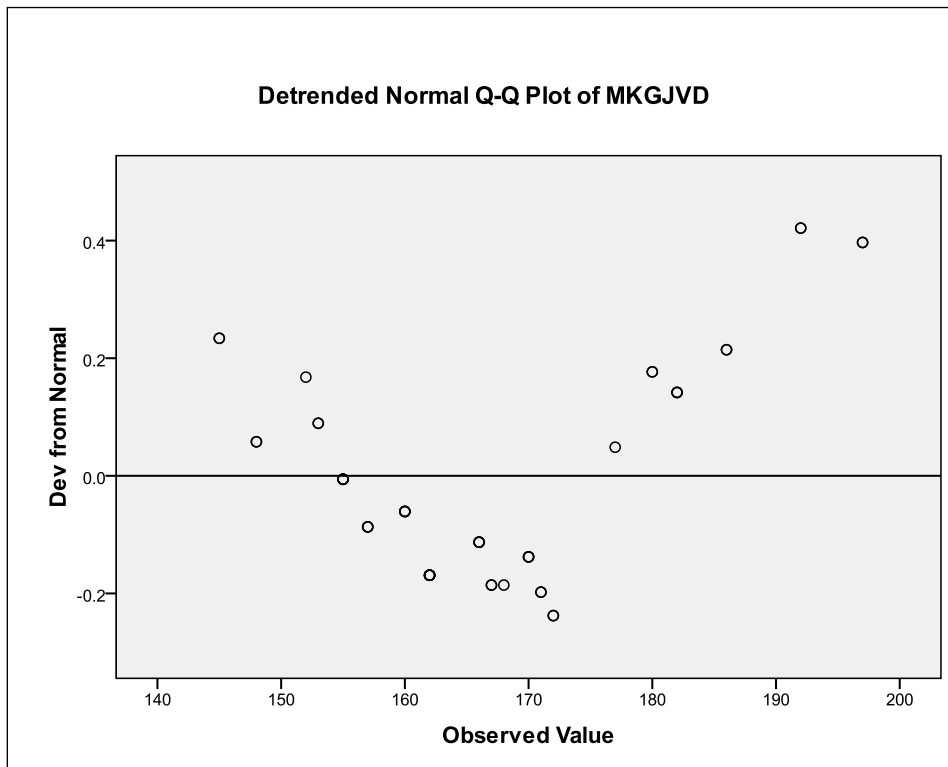
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorikebazike ,Kërcim së gjati nga vendi (**MKGJVE**) (Tabela 2 dheHistogramet 20) është 194.26cm. Rezultati minimal i matjes (169.00cm) dhe atij maksimal (225.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së gjati nga vendi tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=7.39%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dheShapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 20. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së gjati nga vendi

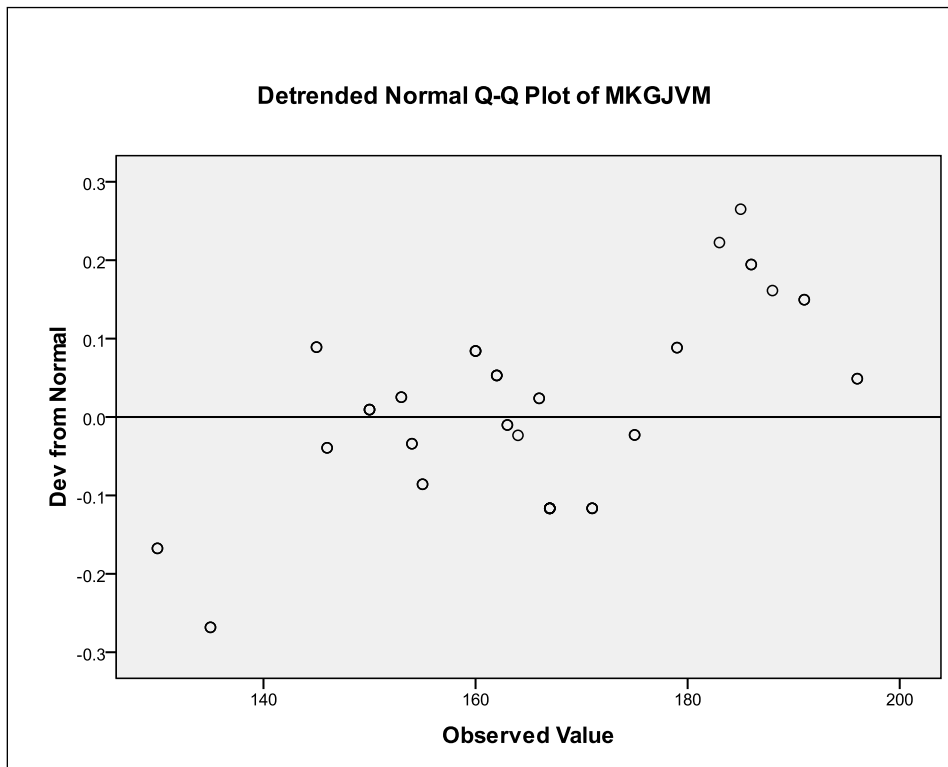
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë (**MKGJVD**) (Tabela 2 dhe Histogramet 21) është 166.84cm. Rezultati minimal i matjes (145.00cm) dhe atij maksimal (197.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14 vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=7.91%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 21. Histogrami i ndryshorës – Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e djathtë

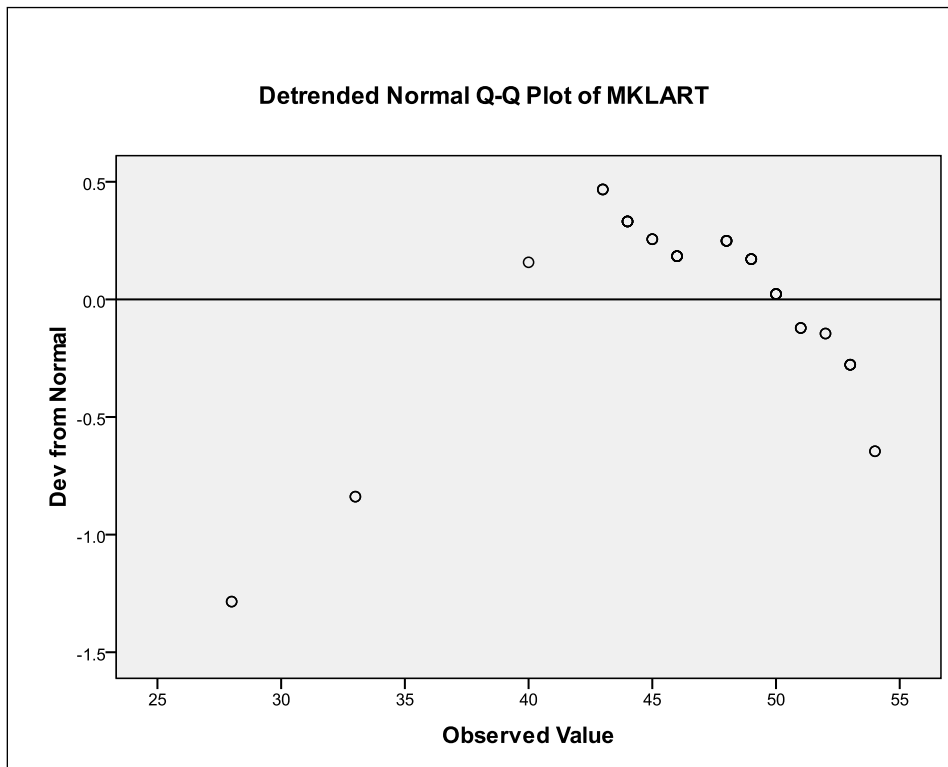
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë(MKGJVM) (Tabela 2 dheHistogramet 22) është 163.98cm. Rezultati minimal i matjes (130.00cm) dhe atij maksimal (196.00cm) i ndryshorës motorike bazike kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=10.07%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dheShapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

Histogrami 22. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së gjati nga vendi me këmbën e majtë

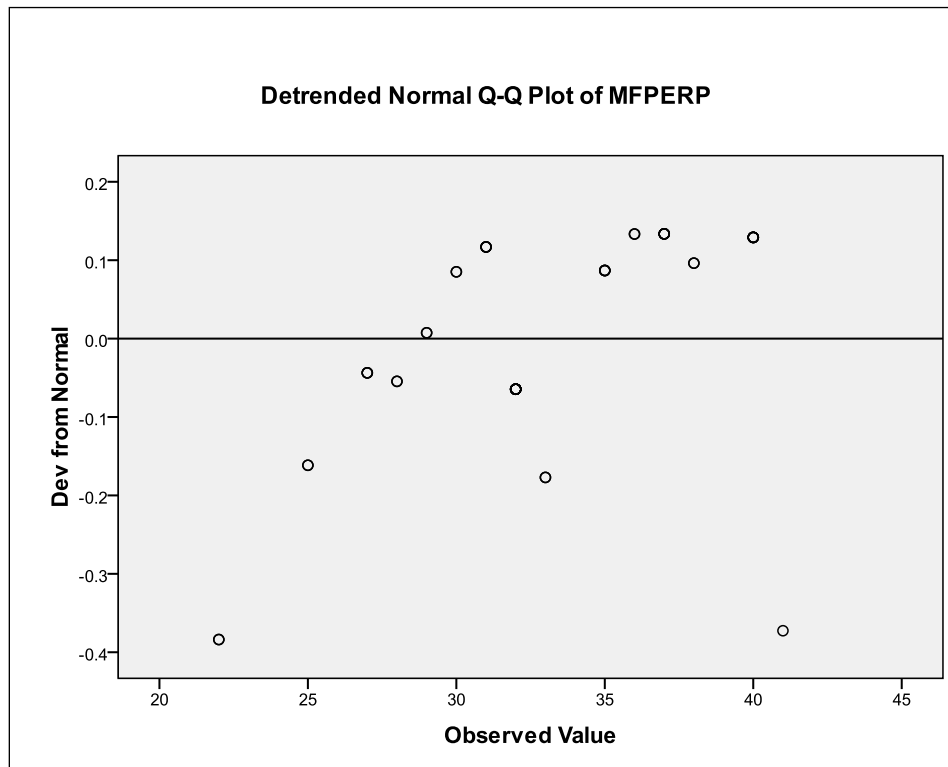
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Kërcim larti nga vendi (MKLART) (Tabela 2 dhe Histogramet 23) është 46.68cm. Rezultati minimal i matjes (28.00cm) dhe atij maksimal (54.00cm) i ndryshorës motorike bazike Kërcim së larti nga vendi tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negativ (hipokurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup mesatarisht homogjen (KV=12.61%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është leptokurtik.

Histogrami 23. Histogrami i ndryshorës– Kërcim së larti nga vendi

Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike bazike, Fleksibilitet përkulje e trupit para (**MFPERP**) (Tabela 2 dhe Histogramet 24) është 32.90cm. Rezultati minimal i matjes (22.00cm) dhe atij maksimal (41.00cm) i ndryshorës motorike bazike Fleksibilitet përkulje e trupit paratregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të larta tregon sepse testi i asimetrisë është negative (hipokurtike). Nxënësit e moshës 14 vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup mesatarisht homogjen (KV=14.57%) dhe me një distribucion që ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) dhe jo sipas Shapirovit - Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është platokurtik.

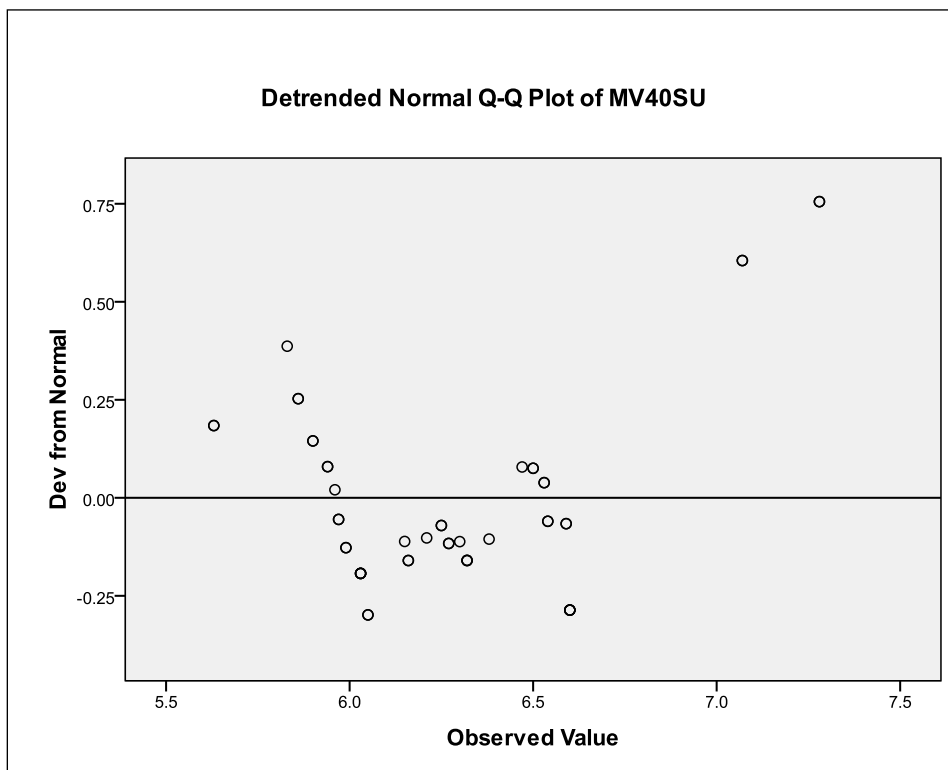
Histogrami 24. Histogrami i ndryshorës– Fleksibilitet përkulje e trupit para

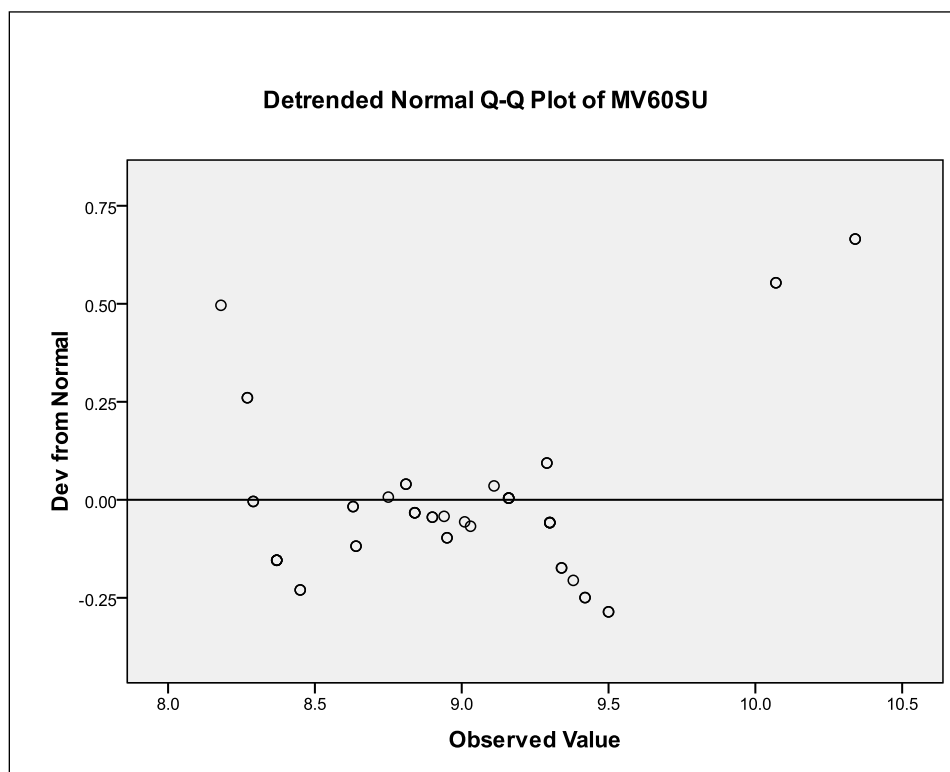
Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike specifike, Vrapim 40 metra satrti ulët(MV40SU) (Tabela 2 dheHistogramet 25) është 6.28sek. Rezultati minimal i matjes (5.63sek) dhe atij maksimal (7.28sek) i ndryshorës motorike specifike Vrapim 40 metra satrti ulët tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitiv (epikurtik). Nxënësit e moshës 14vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si gruphomogjen (KV=6.04%) dhe me një distribucion qëka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) por jo edhe me testin e Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është mezokurtike.

Histogrami 25. Histogrami i ndryshorës– Vrapim 40 metra satrti ulët

Mesatarja aritmetikore e vlerësimit të ndryshorës motorike specifike, Vrapim 60 metra satrti ulët (MV60SU) (Tabela 2 dhe Histogramet 26) është 9.00sek. Rezultati minimal i matjes (8.18sek) dhe atij maksimal (10.34sek) i ndryshorës motorike specifike Vrapim 60 metra satrti ulët tregon se ekziston një dallim i theksuar në mes nxënësve në këtë ndryshore antropometrike. Rezultatet tregojnë për një anim të lehtë të vlerave të kësaj ndryshore ka vlerat më të ulëta tregon sepse testi i asimetrisë është pozitive (epikurtike). Nxënësit e moshës 14 vjeçe në bazë të vlerave të arritura në këtë ndryshore motorike bazike paraqiten si grup homogjen (KV=5.82%) dhe me një distribucion që nuk ka shmangie nga ai normal e që është vërtetuar me anë të koeficientit të Kolmogorovit - Smirnovit (K-S) por jo edhe me testin e Shapirovit -Wilksit (Sh-W). Edhe pse ekziston dallim i theksuara në mes rezultatit minimal dhe atij maksimal, shihet se lakueshmëria dhe konveksiteti i fituar (Skewness dhe Kurtosis) nuk tregojnë një asimetri të theksuar, distribucioni është Mezokurtik.

Histogrami 26. Histogrami i ndryshorës– Vrapim 60 metra satrti ulët

6.3 REZULTATET E NDËRLIDHJEVE

Në tekstin në vazhdim do të paraqiten dhe analizohen koeficientet e korrelacionit të thjesht linear të variablave antropometrike, motorike bazike dhe motorike specifike. Për shkak të pasqyrimin më të mirë të tabelës dhe për të vërejtur më qartë korrelacionet e rëndësishme të niveleve të ndryshme të lidhmënis, koeficientet në fjalë janë evidentuar me shenjen e yllit. Kështu që koeficientet statistikisht të rëndësishëm të variablave me shkallë më të lartë të konkludimit statistikor ($p < 0.01$) janë shënuara me dy shenja të yllit. Më kritermë të lehtë të konkludimit statistikor ($p < 0.05$) koeficientet e korrelacionit janë shënuara me një shenj të yllit. Matrica e interkorelacionit e variablave antropometrike është e paraqitur në tabelën 5.

Tabela 3. Koeficientët e interkorelacionit të variablave antropometrike dhe motorike-specifike

	ALA RTË	AGJ AKR	AGJ AKË	APE SHA	APE RKR	APE RKO	MKG JVE	MKG JVD	MKG JVM	MKL ART	MFP ERP	MV 40SU	MV 60SU
ALARTË	1	.870**	.935**	.761**	.544**	.494**	.306*	.553**	.417**	.416**	-.197	-.450**	-.409**
AGJAKR	.870**	1	.882**	.719**	.548**	.485**	.225	.513**	.279*	.411**	-.068	-.337*	-.358*
AGJAKË	.935**	.882**	1	.785**	.590**	.571**	.259	.506**	.374**	.460**	-.254	-.335*	-.299*
APESHA	.761**	.719**	.785**	1	.874**	.868**	.204	.398**	.242	.235	-.254	-.205	-.181
APERKR	.544**	.548**	.590**	.874**	1	.926**	.042	.162	.004	-.012	-.075	.081	.081
APERKO	.494**	.485**	.571**	.868**	.926**	1	-.023	.158	.096	.049	-.123	.051	.004
MKGJVE	.306*	.225	.259	.204	.042	-.023	1	.668**	.651**	.624**	.182	-.569**	-.379**
MKGJVD	.553**	.513**	.506**	.398**	.162	.158	.668**	1	.683**	.712**	.127	-.695**	-.546**
MKGJVM	.417**	.279*	.374**	.242	.004	.096	.651**	.683**	1	.836**	.019	-.503**	-.379**
MKLART	.416**	.411**	.460**	.235	-.012	.049	.624**	.712**	.836**	1	.115	-.473**	-.332*
MFPERP	-.197	-.068	-.254	-.254	-.075	-.123	.182	.127	.019	.115	1	-.113	-.146
MV40SU	-.450**	-.337*	-.335*	-.205	.081	.051	-.569**	-.695**	-.503**	-.473**	-.113	1	.818**

MV60SU	-.409**	-.358*	-.299*	-.181	.081	.004	-.379**	-.546**	-.379**	-.332*	-.146	.818**	1
--------	---------	--------	--------	-------	------	------	---------	---------	---------	--------	-------	---------------	----------

Interpretimi i koeficientëve të korelacionit të thjesht linear siq është e njohur në të shumtën varet nga numri i të testuarve, respektivisht më preciz nga shkalla e lirisë. Për mostrën prej 100 të testuarve numri i shkallës së lirisë është 98. Me inspektimin e tabelës të vlerave të kufizuara koeficientët e Pearsonit vërehet se vlera e kufirit për 98 shkallë të lirisë ($df(N-2)$). Koeficientët e interkorelacionit tregojn se koeficientët e variablave antropometrike, motorike bazike dhe motorike specifike janë të grupuara në tri grupe homogjene.

Grupin e parë e përbëjnë parametrat antropometrik që kanë pasur për qëllim matjen e lartësisë së trupit dhe gjatësisë së pjesëve të ndryshme të trupit. Të gjith këta koeficient të korelacionit kanë vlera shumë të larta të korelacionit në nivel të besueshmërisë prej ($p=0,01$).

Grupin e dytë e përbëjnë parametrat antropometrik të cilët kanë pasur për qëllim matjen e forcës eksplozive koeficientët e korelacionit të cilave janë të larta dhe statistikisht të rëndësishme në nivel të besueshmërisë prej ($p=0,01$).

Grupin e tretë për nga lartësia e vlerës së koeficientit të korelacionit e formojnë parametrat që kanë pasur për qëllim matjen e shpejtësisë që kanë një besueshmëri në nivel prej ($p=0,01$).

Të gjith këta parametra kanë një grupim homogjen që paraqiten si dimension latente.

6.4 DALLIMET NË REZULTATET E VARIABLAVE ANTROPOMETRIKE, MOTORIKE DHE MOTORIKE-SPECIFIKE

Në tabelën 4 janë paraqitur vlerat e dallimeve në mesataret aritmetikore në mes fëmijve të moshës 13 vjeçare dhe moshës 14 vjeçare nëvariablat antropometrike, motorike bazike dhe specifike motorike. Dallimet në mes nxënësve të moshës 13 vjeçare dhe moshës 14 vjeçare nëvariablat antropometrike, motorike bazike dhe specifike motorike çka shprehen me nivelin e probabilitetit ($p < 0.01$), për variablat antropometrike, ($p > 0.01$) për variablat motorike bazike ($p > 0.01$) dhe për variablat motorike specifike ($p > 0.01$).

Ndryshimin në variablat antropometrike, aftësitë motorike dhe specifike-motorike në mes fëmijve të moshës 13 vjeçare dhe 14 vjeçare e shohim në ndikimin e faktorëve të brendshëm në transformimin pozitiv të zhvillimit fizik.

Tabela 4. Dallimet në rezultatet e variablave antropometrike, motorike dhe specifike-motorike në mes atletëve dhe nxënësve (Independent Samples Test)

	F	Sig.	t	df	Sig.	Mean Diff	Std. Err Diff	Lower	Upper
ALARTË	6.554	0.012	-4.164	98	0	-6.388	1.53409	-9.43236	-3.34364
AGJAKR	7.179	0.009	-3.054	98	0.003	-2.306	0.75509	-3.80444	-0.80756
AGJAKË	2.445	0.121	-2.509	98	0.014	-2.318	0.92404	-4.15172	-0.48428
APESHA	0.929	0.338	-3.295	98	0.001	-5.866	1.78005	-9.39845	-2.33355
APERKR	0.343	0.56	-3.397	98	0.001	-1.592	0.46866	-2.52204	-0.66196
APERKO	0.021	0.884	-4.267	98	0	-3.754	0.87983	-5.49999	-2.00801
MKGJVE	1.603	0.209	-8.185	98	0	-26.86	3.28171	-33.3725	-20.3476
MKGJVD	4.024	0.048	-9.206	98	0	-26.12	2.83742	-31.7508	-20.4892
MKGJVM	0.144	0.705	-6.608	98	0	-21.08	3.19013	-27.4107	-14.7493
MKLART	12.607	0.001	-5.272	97	0	-7.41469	1.40645	-10.2061	-4.62328
MFPERP	8.607	0.004	-4.997	98	0	-5.96	1.19272	-8.32691	-3.59309
MV40SU	6.338	0.013	4.399	98	0	0.4338	0.0986	0.23812	0.62948
MV60SU	6.954	0.01	5.303	98	0	0.688	0.12974	0.43054	0.94546

6.5 VËRTETIMI I HIPOTEZAVE

Vërtetimi i hipotezave të parashtruara është me sa vijon:

H₀₁- hipoteza e parë ku Supozohet se rezultatet e variablave antropometrike, motorike bazike dhe vrapimeve në distanca të shkurtëra si ndryshore motorike specifike te dy grupet dotë jenë homogjene dhe statististikisht të rëndësishme është realizuar.

H₀₂- Supozojmë rezultatet e variablave antropometrike, motorike bazike dhe vrapimeve në distanca të shkurtëra si ndryshore motorike specifike te dy grupet (13 dhe 14 vjeçare) do të kenë koeficiente të korrelacionit statististikisht të rëndësishme është realizuar sipas fushave antropologjike.

H₀₃ – Priten dallime të rëndësishme statistikore ndërmjet dy grupeve të fëmijve (13 dhe 14 vjeçare), në variablat antropometrike, motorike bazike dhe vrapimet e distancave të shkurtrasi ndryshore motorike specifike është realizuar plotësisht.

7. PËRFUNDIMI

Atletika, si një degë e sportit dhe si një sistem i lëvizjes, nuk mund të shikohet vetëm nëpërmjet rezultateve kulmore. Atletika ka një kuptim shumë më të gjerë si një degë e sportit, si dhe një mjet për edukimin fizik dhe mënyrën e jetesës të çdo njeriu të civilizuar. Secila nga disiplinat e atletikës vepron jo vetëm në zhvillimin e aftësive individuale, por edhe në statusin e përgjithshëm psikofizik të njeriut dhe për këtë arsye shpesh atletika quhet "mbretëresha e sportit".

"Mbretëresha e Sportit" gjithashtu ka karakteristikat e veta dalluese: lëvizjet sportive si ecja, vrapimi, kërcimi dhe hedhja përfaqësojnë lëvizjen natyrore, lëvizjen më të vjetër filogenetike dhe ontogjenike të përdorur nga njeriu për të siguruar mbijetesën e tij dhe përshpejtimin e zhvillimit të tij .

Aktivitetet atletikore kanë një veçori të disponueshmëris sepse ato mund të përdoren kudo, në hapësirat e lira, në rrugë, pyje, terrene të hapura dhe të mbyllura, në stadione të projektuara posaçërisht, dhe me pajisje të veçanta.

Atletika ka saktësinë absolute të rezultateve, duke shmangur çdo mundësi të vlerësimit subjektiv të rezultateve të garës dhe çdo efekt mund të krahasohet objektivisht me të kaluarën ose rezultatet e arritura në vende të tjera ose nga atletë të tjerë.

Aktivitetet atletikore kanë një karakteristikë të gjithëpërfshirjes së pjesëmarrësve, sepse ato mund të përdoren nga fëmijët më të vegjël, studentët, studentët, atletët, rekreacionet më të reja dhe më të vjetra.

Hulumtimi është zbatuar me qëllim të përcaktimit të dallimit të disa karakteristikave antropometrike, motorike bazike dhe motorike specifike në mes të nxënësve të moshës 13 vjeçare dhe nxënësve të moshës 14 vjeçare. Në mostër janë përfshirë 50 nxënës të moshës 13 vjeçare dhe 50 nxënës të moshës 14 vjeçare ku gjithsejt në punim janë përfshirë 100 nxënës që përpos orëve të rregullta të edukatës fizike nuk janë marr me ndonjë aktivitet sportiv. Gjithsej në hulumtim janë përfshirë 100 nxënës që janë testuar gjatë periudhës kohore shkollore mars – prill të vitit 2019.

Të gjitha variablat e përdorura antropometrike, motorike bazike dhe motorike specifike iu janë nënshtruar përpunimeve themelore statistikore, në bazë të së cilës është vërtetuar se të gjitha testet kanë karakteristika metrike të kënaqshme.

Ndryshimi në mes mesatareve aritmetikore të rezultateve të grupeve të hulumtuara është përcaktuar me anë të analizës diskriminative T-testit për grupe të pavaruara.

Rezultatet e fituara nga përpunimi i tyre tregojnë se:

1. Mund të konkludojmë se karakteristikat morfologjike të fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor.
2. Mund të konkludojmë se aftësitë motorike bazike mes fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor.
3. Mund të konkludojmë se aftësitë motorike specifike mes fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor.

8.LITERATURA

1. Baftiu, K. (2018). Dallimi i disa karakteristikave antropometrike dhe motorike në vrapimet në distanca të shkurtëra. Punim i masterit. Prishtinë: Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit.
2. Beachle, T.R. (2000). Essentials of Strength Training and Conditioning (Second Edition). Human Kinetics, Champaign, II USA.
3. Berish, Y., Neziri, E. (2019). Dallimet në mes atletëve dhe karateistëve në disa aftësi motorike te mosha 12 vjeç.Punim Master. Prishtinë: Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit.
4. Carl J. (1990). Skillfill field Athletice, London, 1990
5. Crielaard, J., & F. Pirnay. (1981). Anaerobic and Aerobic Power of Top Athletes. Eur.Jour.ofAppl.physiol.Vol. 47,str. 295-300.
6. Čoh, M. (2002). Atletika-tehnika i metodikanekihatletskihdisciplina. Ljubljana: Fakultetzašport.
7. Jonida, K. (2014). Roli i koordinimit në manifestimin e rezultateve në vrapimet në shtigjet e shkurta dhe dallimi në mes grupmoshave 12,13 dhe 14 vjeçare te dy gjinitë. Punim i magistraturës. Prishtinë: Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit.
8. Juhas, I. (2001). Uticaji zabranih trenažnih metoda na poboljšanje maksimalne brzine trčanj (Disertacija). Beograd: Fakultetsporta i fizičkogvaspitanja.
9. Malacko, J. iRađo, I. (2004). Tehnologijasportai sportskogtreninga. Sarajevo: Fakultetza sport i tjelesniodgojUniverziteta u Sarajevu.
10. Mikić, B. (2000). Osnovipsihomotorike. Tuzla: Fakultetsporta i tjelesnogodgoja
11. Tončev, I. (2001). Atletika-tehnika i obučavanje.Novi Sad: Fakultetfizičkekulture
12. Rashiti, N. (2011). Prediktivna vrjednost baterije motorocki testova kod tercanje na kratke i srednje staze, "Sport Mont", br. 25-27, str. 260- 265.
13. Sahiti, M. (2012). Relacionet në mes parametrave antropometrik dhe motorike si tregues në shtytjen e gjyles. Punim i magistraturës. Prishtinë: Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit.
14. Šnajder, V. (1988). Atletika - znanstveneosnove. Zagreb: Fakultetza fizičkukulturususveučilišta u Zagrebu.

- 15.** Šnajder, V. (1994). Uticajspecifičnih i bazičnih motoričkih varijabli na rezultate sprinta kod učenica. KineziologijaVol 26, br. 1-2, str.
- 16.** Ballesteros J.M.J.Alvarez: Track and Field Athletice -abasic codching manual IAAF Madrid 1979
- 17.** Varga,I.et al.(1986). Atletika behy , Sport, Bratislava.
- 18.** Xhemajli, V. (2012). Dallimet në karakteristikat antropometrike dhe motoriek në mes të nxënësve dhe atletëve të moshës 15 vjeçare. Punim master. Prishtinë: Fakulteti i Edukimit Fizik dhe i Sportit.

DALLIMET ANTROPOMETRIKE DHE MOTORIKE DHE REZULTATET E VRAPIMIT ME TË MITUR

Abstrakt

Me termin rritja normale zakonisht kuptojmë rritjen kuantitative të lartësisë, peshës, madhësisë dhendryshime cilësornë formimin e trupit të fëmijëve. Proceset erritjes dhe zhvillimit të fëmijëve janë në ndërveprim, dhe është e nevojshme të dijmë vetëm niveletsasiore, por edhe natyrën emarrëdhëniev morfologjik, motorike bazike dhe motorike specifike të fëmijëve, në moshët e caktuara.

Qëllimi kryesor i këtij hulumtimi është përcaktimi i dallimit në mes moshës 13 dhe 14 vjeçare, respektivisht ndërmjet grupit 13 dhe 14 vjeq të nxënësve nga shkolla "Zejnel Salihu" FusheKosove, të vërtetohen dallimet në mes këtyre dy grupe moshave të nxënësve në disa karakteristika antropometrike, motorike dhe specifike motorike.

Në këtë punim janë përfshirë gjithësej 100 nxënës të klasave të nënta të moshës 13 dhe 14 vjeçare gjatë kalendarit shkollor 2018/2019. Grupin e parë të nxënësve e përbëjnë 50 nxënës të moshës 13 vjeçare të Sh.F.M.U. "Zejnel Salihu" dhe 50 nxënës të moshës 14 vjeçare të SH.F.M.U. "Zejnel Salihu".

Mund të konkludojmë se karakteristikat morfologjike të fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor. Mund të konkludojmë se aftësitë motorike bazike në mes fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor. Mund të konkludojmë se aftësitë motorike specifike në mes fëmijëve të moshës 13 vjeçare dhe fëmijëve të moshës 14 vjeçare kanë një dallim të rëndësishëm statistikor.

Fjalët kyçe: fëmij, variabla antropometrike, variabla motorike, t-testi.

ANTHROPOMETRIC AND MOTOR VARIABLES AND YOUNG RUN RESULTS

Abstract

By the term normal growth we usually mean the quantitative increase in height, weight, size and qualitative changes in the body shape of children. The processes of growth and development of children are interactive, and it is necessary to know not only the quantitative levels but also the nature of morphological, basic motor and motor-specific relationships of children at a certain age.

The main purpose of this research is to determine the difference between the ages of 13 and 14 years, respectively between the 13 and 14 year old group of students from "Zejnel Salihu" FusheKosove school, to determine the differences between these two age groups of students in some anthropometric, motor characteristics. and specific motor.

In this paper a total of 100 ninth grade students aged 13 and 14 were included in the 2018/2019 school calendar. The first group of students is made up of 50 students aged 13 years of primary school. "Zejnel Salihu" and 50 students at the age of 14 "Zejnel Salihu"

We can conclude that morphological characteristics in 13 year old children and 14 year old children have a statistically significant difference. We can conclude that basic motor skills between children aged 13 years and children aged 14 years have a statistically significant difference. We can conclude that specific motor skills between children aged 13 years and children aged 14 years have a statistically significant difference.

Keywords: child, anthropometric variables, motor variables, t-test.